

ELŐFIZETÉS.

HELYBEN ES VIDÉKEN

Egy évre ... 48 kor
Fél évre ... 24 kor.
Egy negyed évre 12 kor.
Egy óra ... 4 kor.

Nyilttéri költemények
morállapodás szerint.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült
vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 357.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvény-
Társaság.
Tózske főherceg-ut 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 151.

ARAD, 1918.

Főszerkesztő:
Stauber József.

SZOMBAT, JULIUS 6.

✓ Pop Csicsóék.

Kötelet kínáltak ma Pop C. Istvánnak a magyar parlamentben a választójogi törvény helyett. Az országgyűlés az ország közvéleményét köteles kifejezésre juttatni, de ezuttal ez a „kötelesség” teljesítés nem felel meg a magyarság izlésének. Különbö is idejét multa. A román békét aláírtuk és azok a vérpatkok, a melyeket a mi véreink folyattak, nem torlaszthatók ma már el egy-egy felmagasztalt román agitátor fán száradt hullájával.

Az aradi román vezérnek kiáltotta oda a vérfagyasztó mentot egy képviselőtársamert Pop C. István, akárcsak radikális elváratai még ma is vaknak nézi ezt az országot és olyan választójogot szeretne a nemzet nyakába varrni, amellyel a maga sírját ásná meg. A nemzetiségi tulzók leveise nem melegedik meg annál a tűznél, amelyet ezek az urak akartak gyujtani, most másodsor a radikális választójogi törvény fátylájával. Ha nem hitte el eddig az ország, hogy mennyire igazuk volt azoknak, akik nemzetiségi veszedelmektől, a demagógia uralmától féltették az országot a radikális törvényalkotás révén, akik nem hittek, hogy a legvakabb sötétségbe ugrott volna a magyarság, ha a maga szupremáciájának megőrzésével nem korrigálja a Vázsonyi-tervezetet, akkor figyeljenek csak oda, hogy mit tud Pop C. István a módosított javaslat ellen érvekkül sorakoztatni. A régi frazeológiát, amelynek az a csucsa és teteje, hogy a magyar választójog reakcionárius és antikultur alkotás. A hangsúly az agitátoroknál mindig a kulturán fekszik.

Elhisszük, hogy a romániai kulturliga garázdálkodása Magyarországon jövedelmezőbb kulturához juttatta azokat a z agitátorokat, a kik ma talán nem olyan hangosak, mint voltak a háboru előtt, de azért lesben állanak és éppen csak attól a ma felkinált vékony kötélről való respektus miatt csendesebbek és szótlanabbak. A magyar nép soha sem kívánta ezt a kötelet még ellenségeinek sem, hanem inkább tűrte, hogy tűzbe borítsák idebenn a házat azzal a világossággal, amelyet a Romániából drága pénzen idepiántált kultura gyujtott fel.

Pop C. István a multakat egyszerű barátkozásnak mondta romániai fajtestvéreivel, de szerencsésjére ezt Budapesten nem tudják ugy, mint itt lent Aradon. A magyar fővárosban nem ismerik a román nemzetiségi kérdést és az ország szívében még kolomposai is akadnak, a kik helyeselnek Pop C. Istvánnak, aki a barátkozásnak és testvériesülésnek zeng himnuszt. Mi, idebenn, akik figyeitük az időnkint elborult és felvidult arcokat, akik láttuk a háborus események termométer pontosságú hatását színváltásokban megnyilvánulni, mi tudjuk, a radikális ideologusok és nemzetiségi agitátorok milyen zsillipeket nyitnának fel, ha a radikális választójog emelőrudjával el tudnák távolítani a magyarságot azokból a pozíciókból, amelyeket

csak nagy áldozatok árán tud tartani. Láttuk a mi román agitátoraink kulturamunkájának gyümölcsét a székelyföldön és Erdélyben, amikor a gyermekeik bölcsőjével menekült anyák Aradon tartottak stációt. Láttuk a román egyesülési törekvéseknek eme érettnék tartott gyümölcsét.

Nem kiáltottunk akasztófaért, nem kínáltunk kötelet, mint azt ma a magyar parlament-

ben tették. Nem hóber kell a magyar román népnek, amely velünk együtt ömlesztette a vért. De levontuk a tanúságokat és olyan választói jogot alkotunk magunknak, amely ennek a jámbor népnek az agitátorait kizárja az ország kormányzásából. Az lenne az igazi nemzeti veszedelem, ha Pop C. Istvánnak tetszenék az a választási törvény, amelyet a magyarság megtartásának érdekében alkot az ország.

Nemzetiségi veszedelem a választójogban.

(Pop Cs. István izgat a magyarság ellen.)

Budapestről jelentik: Szélfosztó Béla alelnök félizenygy órákor nyitotta meg a képviselőház ülését. Mély megilletődéssel hozta a Ház tudomására, hogy a török birodalom uralkodója, V. Mehmed szultán elhunyt. Annál a meleg viszonynál fogva — ugymond — amely a magyar és török népet összefűzi, de főleg most a közösen vívott háboru negyedik esztendejének végén a legnagyobb részvétellel és gyásszal fogadja a magyar nemzet a török birodalmat ért csapás hírt. Adja isten, hogy Törökország új uralkodójában erős támaszt kapjon. Indítványozza, hogy a Ház jegyzőkönyvében adjon kifejezést részvéteinek és erről táviratban értesítse a török képviselőházat. Az indítványt elfogadják.

Az elnök jelenti, hogy Ábrahám Dezső képviselő napirend előtt a kivételes hatalom és a cenzura kezelésé ügyében felszólalni kíván. Az engedélyt azonban nem tartotta megadhatónak.

Felkiáltások a baloldalon: Miért?

Az elnök: A kérelmet a Ház elé terjesztem. Múlttassanak dönteni.

A jobboldal, élén Wekerlével és gróf Tisza Istvánnal, feláll, annak jeléül, hogy nem adja meg a felszólalási engedélyt. Szemben, a baloldal ülve marad, de kisebbségben van.

Fényes László: Törvénysértést sürgősen kell tárgyalni!

Az elnök: A többség nem adja meg az engedélyt.

Fényes László: Keresztül gázolnak mindenen. Következett a napirend. Tárgyalásra került a választójogi törvényjavaslat első szakasza.

Gündisch Guido (szász) azon a véleményen van, hogy a törvényjavaslat nem kerül ellentétbe azokkal a kijelentésekkel, amelyek a korona részéről elhangzottak. Az állam fenmaradásának jogát megtagadó elemeket ki kell zárni a választójogból, a politikailag érett rétegeknek azonban meg kell adni a jogot. Attól tart, hogy a tökéletes általános választójog esetén a tömeguralom helyett egyesek uralma állana be, azoké, akik a tömegeket vezetni fogják. Vannak azonban a tömeges vezetők között sokan, akik nem vezetnek, hanem félrevezetik a népet. A jövő parlamentjében a nagy munkaadók érdekeivel szemben nem lesz a középosztálynak és főleg a kisbirtokosnak olyan hathatós védelme, mint a mostani képviselőházban. A javaslatot elfogadják.

Balla Aladár a következő szónok: A demokratikus választójogban a haladás egyik legfontosabb tényezőjét látja, mert a jogtalanok felemelése az igazságnak, a finomabb emberi jogérzéknek az érvényesülését jelenti. Elismeri, hogy a Ház kilenelized része irtózik a demokratikus választójogtól. A Vázsonyi-féle javaslat nagy lépést jelent az általános választójog felé. Nem érti, hogy ugyanakkor, amikor folyton a nemzeti szempontok veszedelmeit hangoztatják, ugyanakkor miért

hirdeti azt az igazi és felhivatalos kormánypart: a munkapárt, hogy az ipari munkásságnak semmi oka nincsen panaszra e javaslattal szemben.

Belhien István gróf szerint a választójog megoldása nagy körültekintést igényel. Zavaros háborus időkben egyetlen kormány sem foglalkozhatik ily nagy bőderejű reformmal. Ma már történelmi tény, hogy pártpolitikai érdekek tették a háboruban problémává a választójogot. Elismeri, hogy az 1913. évi törvény nem elégíti ki az ipari munkásokat, de a mostani megoldás honorálja a munkások kívánságait. Akadnak olyanok, akik politikai hasznot akarnak húzni ebből a körülményből, de ezeknek az agitációja nem fakad a kérdés lényegéből. A munkásságon kívül ott áll az intelligencia, a történelmi és a középosztály. — Azok akarnak új irányzatot képviselni, akik a másét akarják feláldozni a közérdeknek. Ezzel az irányzattal szemben a történelmi osztálynak és középosztálynak szembe kell szállni. Beszél ezután az erdélyi magyarság jelentőségéről. A bizottság javaslatát elfogadja abban a reményben, hogy a kormány az erdélyi magyarság érdekében áldozatokat hoz és erős nemzeti politikát fog követni.

Elmondotta ezután, hogy Kolozsvárt a blokkhoz tartozó pártok új nagy lapot akarnak alapítani másfél millió korona tőkével, amelynek nagy részét a nemzetiségi adták össze. A kolozsvári munkásság egyik vezető embere felolvasást tartott, amelyben azt fejtegette, hogy a nemzetiségek kívánságát honorálni kell. E miatt oly nagy volt a felháborodás, hogy a felolvasónak menekülnie kellett. Majd így folytatja: Ezt a reformot egy másik reform fogja követni. A radikálisok jogot akarnak adni a tömegnek, s azonban a nemzetnek akar jogot adni. A radikálisok urrá akarják tenni a tömeget a nemzet felett, s azonban a nemzetet akarja urrá tenni a tömeg felett. Keresi a kiegyenlítést, de az első szakasznál azt a javaslatot fogja előterjeszteni, hogy a választói jogosultságot a magyarul írni-olvasni tudáshoz vagy a négy elemihez kössék. A kormány adjon szabad kezét a parlamentnek a magyar nyelv tekintetében. A javaslatot általánosságban elfogadják.

Ezután Pop Cs. István szólalt fel. Foglalkozik Belhien gróf beszédével és azt mondja, hogy a beszéd tartalma őt nem lepte meg, mert Belhien egész multja nem egyéb, mint a reakciós cselekedetek egész sorozata. Ő Magyarország jogfosztott népe nevében beszél, a szászokat kivéve. A törvényjavaslat civilizáció ellenes és csupán arra való, hogy az uralkodó osztályok kizsákmányolásának tegye ki a népet.

Felkiáltások: Ez hallatlan izgatás. (Óriás zaj a Ház minden oldalán.)

Polónyi Géza: Hazugság, nem igaz.

Pop Cs. István: A nemzetiségi amugy, is azük jogait még jobban szükítik.

Baria Ödön: A Kravátlit kellene szűkebbre venni.

Pop Cs. István: Be fogom bizonyítani, hogy jobban tudom a történelmet, mint Bethlen István.

Lakatos István: Én pedig be fogom bizonyítani a büntető törvénykönyvből, hogy ön igazat.

Pop Cs. István: Engem nem lehet terrorizálni!

Lakatos István: De a parlamentet sem.

Pop Cs. István: Akik Vázsonyit azért támadták, mert a nemzetiségeknek kedvezett, azok igaztalanok, mert Vázsonyi nem részesítette kedvezményben a nemzetiségeket. Sajnálja, hogy Vázsonyi letört, noha, amikor a nemzetiségekről volt szó, Vázsonyi is reakciós lett. Azt mondja, hogy a negyvennyolcas választói törvény sokkal liberálisabb volt, mint a mostani.

Sümegei Vilmos: Akasztófát nektek, nem törvényt.

Pop Cs. István összehasonlítja a hatvannyolcas állapotokat a mostaniakkal. Akkor harminc nemzetiségi képviselő volt a parlamentben. Ma csak négy román nemzetiségi képviselő ül itt. — Akkor jobb volt a helyzet, mint most. Tiltakozik az ellen, hogy a választói jogosultságot a magyarul írni-olvasni tudáshoz kössék. A nemzetiségek érzelme nem a magyar nemzet ellen, hanem az uralkodó osztály ellen irányul. Tiltakozik az ellen, hogy a románokat hazaárulóknak tartják. Maga Tisza István elismerte, hogy ez nem igaz, legfeljebb barátkozásról lehet szó, de ez sem fogható rá a románokra. Tisza István konkolyt hint a nemzetiségek ellen. A törvényjavaslatot nem fogadja el.

Jánossy Zoltán kibeszélte az ülés hátralevő részét és a radikális választójog mellett érvelt. — Beszède végén határozati javaslatot nyújtott be, amelyben azt követeli, hogy minden felnőtt férfi és nő választójogot kapjon.

Báthyány Tivadar gróf személyes kérdésben szólalt fel s ezzel az ülés véget ért.

A legközelebbi ülés kedden lesz, amikor valószínűleg felszólal Tisza István gróf és Andrássy Gyula gróf is. Politikai körökben azt hiszik, hogy a választójog vitája a jövő hét végén befejeződik.

Seidler bukik.

(Szerdán összehívta a Reichsrath.)

Bécsből jelentik: Ma délelőtt beavatott osztrák parlamenti körökben a legnagyobb határozottsággal elterjedt a híre annak, hogy **Seidler** miniszterelnök belátván, hogy az ő személye akadályos első sorban a lengyelek és németek megegyezésének és egy munkatöbbség megteremtésének, a legközelebbi napokban **kérni fogja a királytól felmentését**. Valószínű, hogy a lemondás még e hó 16-ika előtt megtörténik, mert ezen a napon kezd meg a Reichsrath ülését.

Bécsből jelentik: Az *Österreichische Volkszeitung* szerint ma már komoly és mértékadó politikai körökben is határozottan állítják, hogy **Seidler** miniszterelnök talán már a legközelebbi napokban, de mindenesetre az osztrák képviselőház összeülése előtt lemond, mert belátta, hogy helyzete tarthatatlan a pártokkal és a parlamenttel szemben. A miniszterelnök lemondása után bizonyára enyhülni fog a válságos helyzet és a német pártok sem fognak többé tiltakozni **Seidler** távozásá ellen, ha az utód személyében elég biztosítékot látnak a velük szemben követett politika fenntartására.

Közben **Seidler** még folytatja tárgyalásait a pártokkal. Tegnap **Korosec** képviselővel, a délszlávok elnökével, tanácskozott, a napokban tárgyal a többi ellenzéki pártvezérrel is. **Gross** képviselőházi elnök 10-ikére, a jövő szerdára hívta össze a pártelnökök értekezletét.

Bécsből jelentik: **Czernin** gróf volt külügyminiszter a legutóbbi audiencián kapott megbízás alapján tegnap megkezdte a tárgyalásokat a lengyel pártokkal. Több képviselővel tanácskozott, de tegnap este **Bécsből** Salzkammerguti bírtokára, Grundlseebé utazott. Hogy eluta-

zása a tárgyalások balsikerét vagy csak félbeszakítását jelenti-e, még nem tudják.

Csehl jártak a csehek Oroszországban.

Koppenhágából jelentik: Moszkvai jelentés szerint a lázadó cseh csapatok száma nem haladja meg a harmincezet. Ezek a csapatok sem egységesek már, hanem szétszóródva bandákban harcolnak.

Bécsből jelentik: Kerülő úton Svájcban át ideérkezett hírek szerint az oroszországi ellenforradalom szolójában álló hazaáruló cseh légiók egyik vereséget a másik után szenvedtek. Több sziléziai városból, melyet sikerült elfoglalniok, ki kellett takarodniok, Omszkban pedig, melyet szintén elfoglaltak, az a veszély fenyegeti őket, hogy a kormány csapatai bekerítik őket.

Berlinből jelentik: A *Leipziger Neueste Nachrichten* moszkvai távirata szerint az ideiglenes szibériai kormány hivatalos közleményében tudatja, hogy szövetséget kötött az Észak-amerikai Egyesült Államokkal, a moszkvai szovjetkormányval pedig felbontotta a szövetségi viszonyt.

Berlinből jelentik: A *Leipziger Neueste Nachrichten* kievi tudósítója jelenti lapjának, hogy **Miljukov**, a kadetpárt ismert vezére és a háborús gyondolának egyik leghírhedtebb képviselője, a legszigorúbb inkognitóban Kievből tartózkodik. Az újságíró beszélt **Miljukov**val, aki kijelentette, hogy az oroszországi és ukrániai kadettek között nincsen semmi nézeteltérés, ne gondolja senki, hogy a kadetpárt németbarát politikát akar folytatni, sőt ellenkezően, megkezdik az agitációt Nagy-Oroszországnak Ukrajnával való egyesítése érdekében.

Berlinből jelenti a Wolff-ügynökség: A lausannei ukrán sajtóroda azt a hírt közölte, hogy **Kalo** tábornok vezetése alatt **Vladivosztok**ban japán csapatok szálltak partra a cseh-tót dandárok támogatására, továbbá, hogy **Alexandrovit** Mihály nagyhírceret cárú kiáltották ki és Moszkva ellen vonul. Mint a Wolff-ügynökség illetékes helyről értesül, ez a jelentés elejétől végig koholt.

Genfből jelentik: Az angol alsóház ülésén **Wegwood** ezredes, képviselő, azt a felszólítást intézte a kormányhoz, hogy kövessen Oroszországgal szemben céltudatos politikát. A bolsevikiek nem barátjai a németeknek és a legjobb megoldás lenne, ha bizottságot küldenének ki, amelynek élére **Asquith**ot tennék, hogy Angliának Oroszországhoz való viszonyát rendezzék. **Lloyd George** válaszában mulatságosnak minősítette ezt a javaslatot. King képviselő szintén elítélte Angliának Oroszországgal szemben követett politikáját, a mely minduntalan zsarolás és megvesztegetés között ingadozik.

Genfből jelentik: A *Petit Parisien* jelenti, hogy a bordeauxi kikötő előtt ellenséges tengeralattjáró naszádok tüntek fel. Erre való tekintettel a tengerészeti miniszterium különböző intézkedéseket tett a bordeauxi kikötő bejártatának biztosítására.

EGYESÜLET.

(*) Az aradi Patronázs-egyesület választmánya **Kintzig** János elnöklésével ma délután ülést tartott, amelyen elhatározták, hogy a közgyűlést július 19-re délután 5 órára hívják össze a városháza emeleti tanácstermébe. Az ülésen **Keller** Lajos vármegyei tiszteletbeli főjegyző, egyesületi titkár beszámolt a Patronázs múlt évi működéséről. Összesen 412 fiatalot utaltak be a Patronázsba. Ezenkívül önként jelentkezett felvételre 25 fiú és 44 leány. Összesen 461 esetben rendeltek ki pártfogót. Az egyesület múlt évi bevétele 35 ezer korona, kiadása 13 ezer korona volt. Az egyesület összes vagyona az 1917. év végén 27 ezer korona volt. A jelentést tudomásul vették, majd a felügyelő-bizottság elnökévé megválasztották **Embey** Ivánt, tagjaivá **Szántó** Gyulát és **Szatmáry** Gézát. Miután megállapították az 1918. évi költségvetést, a titkár bejelentette, hogy a gyermekek ipari nevelésére asztalos- és cipésműhelyt létesített. A választmány elhatározta, hogy legközelebb szabóműhelyt létesít.

Egységes főparancsnokság a tengeren.

(Visszantásított francia előretörések.)

Luganóból jelentik: A *Corriere de la Sera* szerint a szövetséges kormányok között tárgyalások indultak meg a tengeri haderőknek egységes főparancsnokság alá helyezése iránt. **Hir** szerint a tárgyalások kedvező lefolyásúak.

Berlin, július 5. (Hivatalos.) A nagy főhadiszállás jelenti: *Nyugati harctér: Apprecht trónörökös hadcsoportja*: Yperntől keletre a zellen-ségnek erős előretöréseit visszautasítottuk. Tegnap reggel a Somme mindkét oldalán erős angol tüzelés után ellenséges gyalogsági támadások következtek, melyek a folyónak északi partján vonalaink előtt véresen összeomlottak. Az ellenség a Sommetól délre behatolt Hamel faluba és a hameli erdőbe. A Hameltól északra emelkedő magaslatokon a támadást ellenlökéssel megheiusítottuk. **Villersbretoneux**-től keletre az ellenséget kiindulási állásába vetettük vissza. Este a harci tevékenység majdnem a hadcsoport egész arcvonalán feléledt és az éjszaka folyamán és különösen a tegnapi harci szakaszon fokozódott maradt.

A német trónörökös hadcsoportja: Fokozódott harci tevékenység az Avre nyugati partján és az Aisne mindkét oldalán. **Menhoff** hadnagy 37. légi győzelmét aratta. **Ludendorff**. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.)

Genfből jelentik: Mint a francia lapok közlik, a kamara több tagja közbenjárt a kormány-nál, hogy álljon el Páris kiürítésének tervétől, mert a vidéki városokban a menekültek számának óriási felszaporodása következtében tarthatatlanok az állapotok, a lakás és élelmezési viszonyok tűrhetetlenek és általános kaosz fenyeget.

Berlinből jelenti a Wolff-ügynökség: Párisnak a legutóbbi német offenzíva által való fenyegetése arra kényszeríti a franciákat, hogy állandóan támadásokat intézzenek az Oise és a Marne között állásaik megjavítása érdekében. Ezek a harci cselekmények, melyek a tapasztalás szerint a támadónak csekély eredmény mellett nagy áldozataiba kerülnek, legjobban bizonyítják a német offenzíva hatását. Különösen hangzik tehát, ha az Eiffel-torony szikratávirata július 3-án offenzívánkat a trónörökös meddő győzelmének mondja. Mindenesetre figyelemreméltó, hogy a francia szikratávirat elismeri a győzelmet. Egyébként június 30-ika heves járőrharc között telt el, melyek a houthoulsti erdőtől északnyugatra, **Merry** vidékén, valamint a Maas keleti partján folytak le.

Genfből jelentik: *Egli* ezredes, az ismert katonai kritikus, a *Basler Nachrichten*-ben hosszabb cikket közöl a hadihelyzetről és a bökéketés lehetőségéről ama információk alapján, amelyeket legutóbb a német főhadiszálláson való tartózkodásakor kapott. Cikkében többek között ezt írja:

— Azok az urak, akikkel a háboru eseményeiről alalmam volt beszélni, mindnyájan attól a meggyőződéstől vannak áthatva, hogy még erős harcra van szükség, hogy a döntés megtörténjen. Még hónapokba telhetik, míg az offenzívának teljes hatása fog mutatkozni. Dacára az ez évben aratott nagy sikereknek, a német főhadiszálláson nem becsülik kevésre az ellenséget. Az ott folytatott beszélgetésekből azt a benyomást nyertem, hogy Németország nem tesz újabb bekegyenletet, mert azon a véleményen vannak, hogy most már az ellenfeleken áll a sor, hogy jobb belátásra jussanak és megtegyék a lépéseket a háboru befejezésére. Annyi bizonyos, — fejezi be *Egli* a cikket, hogy a tárgyalások megkezdése sem a nyugati fronton levő német operációkat, sem pedig a tengeralattjáró háborút nem fogja megszakítani.

Másfélmillió gyufacsalás.

(Megkárosított magyar kereskedők és pénzintézetek.)

Budapestről jelentik: Még a múlt hónap elején történt, hogy Edelman Adolf kassai nagykereskedő „Móric Fischer Wien Alserstrasse 26. I.” cégjelzéssel gépirással írt levelet kapott, amelyben az előtte ismeretlen cég *nyolc waggon svéd gyufát kínál neki eladásra*. Edelman Adolf örömmel vállalkozott a nehezen megszerezhető óriási kvantum megvételére és express levélben értesítette a bécsi eladót, hogy hajlandó megvenni a gyufát, még pedig a levélben megjelölt 12 koronás egységárban.

Néhány nap múlva újabb levél érkezett Edelman címére, amelyben a bécsi cég sajnálatlaltal tudatja, hogy időközben az áru nagy részét másnak adta el, csupán két waggon gyufát szállíthat, még pedig úgy, hogy Edelman a két waggon gyufa árát — 72.000 koronát — létbe helyezi a Magyar Bank és Kereskedelmi Részvénytársaság Erzsébet-köruti fiókjában s ezt az összeget a bank pénztára csak abban az esetben fizeti ki neki, ha felmutatja az áru feladását igazoló fuvarlevél hiteles másolatát.

Edelman ezt az ajánlatot is elfogadta. Óvatosságból felutazott Bécsbe, hogy ott a szállítási körülményeit részletesen megbeszéljék. Az Alserstrasse 26. számú házban Fischer Móric egy orvosnál lakott albérlésben. Amikor Edelman a gyufa szállítása iránt érdeklődött, Fischer kijelentette, hogy ő tulajdonképpen keletgalíciai földbirtokos, a vállalkozás a fivéréé s megayugtatta a kassai kereskedőt, hogy kiváló összeköttetései révén sikerülni fog a gyufának Ausztriából való kiszállításáról szóló miniszeri rendelet kijátszásával az árut elszállítani, annál is inkább, mert a waggonokat magyar állomáson, Pozsonyban adják fel.

Edelman most már nyugodtan utalta át a 72.000 koronát a Magyar Bankhoz, azzal az utasítással, hogy azt a Pozsonyban lebélyegzett fuvarlevél-másolat felmutatójának adják át. Június 11-én a Magyar Bank és Kereskedelmi Részvénytársaság Erzsébet-körut 2. szám alatti fiókjánál tényleg megjelent egy 38—40 év körüli előkelően öltözött, fekete körszakállas, németül beszélő uriember és a budapesti főkapitányság által lebélyegzett személyazonossági igazolvánnyal bizonyította, hogy ő Fischer Móric bécsi földbirtokos és átadta az Edelman Adolf címére küldött két waggon gyufa feladását igazoló fuvarlevél másolatait.

A bank pénztára a fuvarleveleket rendben találta és a létbe helyezett pénzt át is adta a jelentkezőnek. Egyben értesítette a kassai Edelman-céget, hogy a pénzt átvették és mellékelve megküldötték az átvett fuvarleveleket. A Pozsonyban lebélyegzett fuvarlevelek azonban gyanusak voltak Edelman Adolfnak, mert az egyik 102 a másik 104 métermázsárdól szólt, holott a két waggonba helyezett gyufa együtvéve alig tesz ki 100 métermázsát. Két heti hiábavaló várakozás után Edelman a pozsonyi állomásfőnökséghez fordult, hogy megtudja, miért késik az áru. A pozsonyi állomásfőnökség néhány nap múlva azt a meglepő választ küldte Edelman Adolfnak, hogy *címére senki gyufát nem adott fel Pozsony állomásról s ha erről mégis fuvarlevél volna, ez hamisítvány*.

Edelman Adolf ezután Budapestre utazott és feljelentést tett a főkapitányság büntügyi osztályán Fischer Móric ellen. A főkapitányságon ekkor már nem volt ismeretlen Fischer. *Őt vidéki nagykereskedő tett ellene feljelentést családja miatt, többek között Czitrom Fülöp medgyesi nagykereskedő, akitől 108.000 koronát és*

Mannheim Zsigmond kolozsvári kereskedő, akitől 72.000 koronát csalt ki. Egy alföldi pénzintézet, amelynek áruosztálya szintén nagy gyufafüzletet kötött Fischerrel és amelyet több százezer korona erejéig csapott be, szintén állott a feljelentéstől.

A főkapitányságon a nagyarányú csalás ügyében napok óta végzik a kihallgatásokat. Megállapították, hogy Budapesten a „Magyar Kereskedők Lapjában” Wertheimer Izidor prágai cég nagymennyiségű gyufát kínál eladásra. A hirdetésre ezrével érkeztek a levelek.

A rendőrség azt következteti, hogy Fischernek Prágában is volt büntárs, de bizonyos, hogy Budapesten is volt megbízottja, a ki a kereskedők részéről a különböző pesti bankoknál deponált pénzt átvette.

A fuvarlevelekről a rendőrség megállapította, hogy hamisítványok, amelyeket Fischerék a pozsonyi raktári főnökségről egy nemrégiben eltűnt bélyegző segítségével minden veszély nélkül értékesíthettek. A rendőrség megtudta, hogy Fischer Móric a múlt hónap közepén Bécsből Karlsbadba utazott, ott azonban a rendőrség mindezeideig nem fogta el. Az eddigi nyomozás szerint Fischer Móric és társai *másfél millió koronát csaltak ki magyarországi kereskedőktől*. Magyarország és Ausztria minden nagyobb városának rendőrségéhez megküldötték a nagystíli szélhámos személyleírását s most nagy apparátussal nyomoznak utána.

Gyilkos olasz hadifogoly.

(A szerelmes Giovanni bosszúja.)

Sarkadról jelentik: Mintegy másfél évvel ezelőtt került Sarkadra, idősb. Elek Sándor gazda tanyájára Giovanni Boggario olasz hadifogoly, aki az utóbbi időben igen élénken kezdett érdeklődni a gazda tizenhét esztendőös leánya iránt, akit szerelmi ajánlatokkal ostromolt.

A gazdaság vezetését nemrég idősb Elek Sándor 24 éves felmentett katona fia, ifjabb Elek Sándor vette át, aki csakhamar észrevette, hogy az olasz a huga körül legyeskedik, a mit a legszigorubban megtiltott neki.

A tilalom azonban hasztalan volt, a szenvedelmes olasz csak nem hagyott békét a leánynak, mire ifjabb Elek Sándor pár nappal ezelőtt keményen megdorgálta a szerelmes Giovanni-t és megfenyegette, hogy bevonultatja a fogolytáborba. Az olasz bosszút esküdt s azt tegnap este rettenetesen végre is hajtotta. Ifjabb Elek Sándor ugyanis tegnap késő este utnak indult a mezőkön át a Beliczey-tanyára. Ezt tudta az elkeesredett olasz, megleszte Elek Sándort és egy lejszéval a tarlón agyonverte.

A járókelők ott találták meg vérbe-fagyva ma reggel a fiatal gazdát, akinek hozzátartozói nyomban az olaszt gyanúsították. Jelentést tettek a csendőrségnek, a mely rövid nyomozás után megállapította, hogy csakugyan az olasz fogoly volt a tettes, amit kétségteleenül bizonyít, hogy eltűnt a tanyáról. De a további nyomozás azt is megállapította, hogy a gyilkos a tett elkövetése után Ant községben bujkált, ott civil ruhát is szerzett, majd átkelt a Körös kompján és Gyulavarsánd felé vette útját. Eddig még nem tudták kézrekeríteni, de a csendőrség nyomában van.

A gyilkosság nagy megdöbbenést kellett Sarkadon és óriási a részvét az öreg Elek Sándor gazda iránt, akinek a háboruban három fia a harctéren halt hősi halált, negyedik fiát pedig orgyilkos kézzel itthon pusztította el az ellenség.

Huszezer korona egy pár ökör

(Az elmosott aradi vásár.)

A háborus életnek immár mindennapivá lett színeibe új életet hozott a mai nap. Ma zajlott le az aradi nyári vásár, amely — bár nem egykönnyen esodálkozunk el manapság — szenzációs meglepetéseket hozott. Valósággal *álomszerű árakat láttunk*, úgy, az állat-, mint a kirakodó vásáron s a közönség, főképen a vidéki közönség nem lepődött meg, nem is haragudott, hanem szinte természetesenek találta azt a virtuozitást, amelylyel az árakat a magasságok Sionhegyére emelték. A vásárlásban a falusi nép vezetett, de menyire vezetett. A városi közönség nagyon eimradt mögötte s inkább csak a kibice tudott lenni azoknak a jeleneteknek, amikor a nagy bugyellárisból a bankókat az alku nélkül vett portákáért odaszórták.

Az állatvásár rendkívül népes volt. Régen nem történt annyi felhajtás, nem volt annyi kínálat, mint ma. A kereslet jóval alatta maradt a behozatalnak, de ez nem befolyásolta az eladókat, hogy a legképrázatosabb árakat ne kérjék. Egy-egy loért, mintha csak valamennyien biztos Derby-nyerők lettek volna a jámbor igás állatok, 8—10.000 koronát kívántak, egy tehén ára 4—5.000 korona volt, egy pár ökör pedig 18—20.000 korona. S ezek a jó állatok, miről sem tudva, egészen nyugodtan állottak a korlátok mellett, el sem várták, hogy az aradi közönség előre köszöntse őket. Igazán szerényebbek voltak, mint a gazdáik. A sertések — a sok lóval és szarvasmarhával ellentétben — távolmaradásukkal tüntettek.

Nem kevesebb érdekességet nyújtott a kirakodó vásár. Itt mutatkozott igazában a vidéki pénzösség. A falusiak előzöltek a vásárt és mindent megvettek úgy, ahogy az árusok akarták. A vásárló kedvnek gátat emelt, hogy sokféle áru egyáltalában hiányzott. Mindenekelőtt feltűnt, hogy a ruhakereskedők teljesen elmaradtak. A Szabadság-téren, ahol máskor a barakszerű fabódék sorakoztak, egyetlen ilyen építmény sem volt. Ruhát csupán a zsidópiacra lehetett kapni. Magyar szabó a megszokott Andrassy-téri soron mindössze négy jelent meg, közülük kettő aradi volt. A papucsosok vására is szomorúan szegyenkezett. Három aradi papucsos vonult ki, vidékről szintén csak három jött el, de csupán papapucsal. Volt néhány szücs is juhászbundákkal. Ezekre a kívül-belül viselhető bundákra azt mondták, hogy *aparaszt embernek a háza, amelybe eső, vihar elől elmenekül*. Ez a tréfa most valóra vált. *Ezerhatszáz koronáért adtak egy ilyen juhászbundát*: ennyi pénzért azelőtt igazán lehetett venni falun egy házat, még egy darab földet is hozzá.

A hasznos dolgok csődje mellett annál tarkábban mutatkozott a bazár-áruk piaca. S itt volt a legtöbb vevő. A hajdan husz filléres pántlikákat két-három koronáért, a tizenegy filléres csészt két koronáért vették meg a vidékiek. S ennél a házard ügyletnél — amint mondani szokás — egy arcizuk sem rándult meg. Nem volt alkudás semmire sem.

A legérdekesebb képe a zsidópiacnak volt. Itt azután mindent lehetett kapni: a vászonruháktól a zenélő óráig, a cipőtől az imakönyvig. Az árakkal itt már tűzijátékot rendeztek. Egy közönséges *ágylepedőnek például 250—300 korona volt az ára, egy pár használt cipőért 200 koronát sem szőgyeltek kérni*. Olyan cipők, amelyekből csak a legnagyobb energiával párosult képzelő erő tudott mindennemű javítás lelki itélése után valami viselhető alkalmatosságot látni, 50 koronáért kelttek el. Voltak itt használt férfi ruhák 5—600 koronáért, bakkancszerű új cipők 200—250 koronáért. Ez utóbbiakat mint olcsó árut vették a vidékiek. Más különben nem is jutott cipőkhöz, mert ezeket jegy nélkül is árulták, de csupán vidékieknek. A rendőrség két ilyen kereskedőt el is csipett és megindította ellenük az eljárást.

A vásár egyébként csak délig élt, ekkor szőverte az eső. A hagyományos vásári eső, amely soha el nem marad az aradi nyári vásárról. Akiknek közvetlen közük van az esőhöz, kertjük vagy földjük révén, az utóbbi napok szárazsága alatt számítottak is erre a vásári öntözésre. És a speciális aradi meteorologia ezuttal sem csalt.

Arad hadikölcsöne.

(A pénzügyi bizottság ajánlata.)

Megírjuk, hogy a városi tanács pótajánlatot tért az aradi pénzügyi bizottságtól, hogy milyen feltételek mellett hajlandóak a város részére a VIII. hadikölcsön jegyzéshez szükséges egymillió koronát kölcsönként folyósítani. Kilenc pénzügyi bizottság tette pótajánlatot, amelyeket a pénzügyi bizottság Petrány György elnöklésével ma délután tartott ülésén tárgyalta.

A kilenc ajánlat megegyezik abban, hogy a városnak 91 koronás árfolyam mellett az egymillió korona 75 százaléka erejéig lombard-kölcsönt biztosítanak a bankok és pedig az év végéig 4.5 százalékos kamattal felszámításával. 1919. január 1-től 1924. június 30-ig 6 százalékos kamattal felszámításával.

A névterék hiányzó 25 százaléka, amely 160 ezer korona, kölcsönként való folyósítására az ajánlatok eltértek. A Központi Takarékpénztár, az Ipar- és Népbank és a Kereskedelmi Bank ezt az összeget folyószámla-kölcsönként hajlandók folyósítani 5 százalékos kamattal felszámításával. Az Aradi Első Takarékpénztár a folyószámla-kölcsönt 5 százalékos felszámításával csak az év végéig hajlandó folyósítani, azon túl 1924. június hó 30-ig a mindenkori bankrátánál egy százalékkal magasabb kamattal felszámításával.

A Polgári Takarékpénztár és az Aradmegyei Takarékpénztár 5.5 százalékos kamattal felszámításával adja a folyószámla-kölcsönt a kölcsön felvételének napjától 1924. június 30-ig. Az Aradi és Csánádi Gazdasági Takarékpénztár és az Aradi Általános Takarékpénztár a folyószámla-kölcsönt mindvégig 6 százalékos kamattal felszámításával hajlandók folyósítani.

A Közgazdasági Bank a folyószámla-kölcsönt ugyanolyan feltételek mellett hajlandó folyósítani, mint a lombard-kölcsönt. A pénzügyi bizottság a Közgazdasági Bank ajánlatát találta legelőnyösebbnek és ennek elfogadását javasolta a holnapi rendkívüli közgyűlésnek. Kimondotta a bizottság, hogyha a többi bank is a Közgazdasági Bank ajánlatával megegyező ajánlatot nyújt be a közgyűlésnek, akkor a város az egymillió korona kölcsönt részvénytörkéjük arányában valamennyi pénzügyi bizottságnál felveszi.

Az Aradi Ipar- és Népbanknál tegnap a következők jegyezték hadikölcsönt: Rung János 1000 korona, Heel János, Hartmann András 10—10 000 korona, Sz. A. 5000, Goldberger Ilonka 1500, s több tételben 241.500 korona. Eddigi összes jegyzés: 6.071.300 korona.

Az Aradi Közgazdasági Bankban ma 12.100 koronát jegyezték a VIII. hadikölcsönre. Az eddigi jegyzések eredménye 1.580.100 korona.

MŰVÉSZET.

Színházi műsor:

Szombat: A farkas, színmű.

Vasárnap: Délután: Sztambul rózsája.
Este: Sárga liliom.

Művészházasság. Nagyváradról jelentik: A Szigligeti-színház két kedves és tehetséges művésze, Gróf László és Polgár Mária jelent meg tegnap Lukács Ödön polgármester-helyettesnél, hogy diszpenzációs engedélyt kérjenek tőle egybekelésükhöz. Miatán a polgármester-helyettes az engedélyt megadta, felvették a jegyzőkönyvet, amelynek tanúsága szerint Polgár (Burger) Mária római katolikus vallású, született 1892-ben, nagyváradi lakos, művésznő, míg Gróf László színházi, született 1891-ben, izraelita vallású. A fiatal művészpár esküvője Budapesten lesz a vőlegény szüleinél.

A Kölcsey-Egyesület választmánya ma délután Lőcs Rezső elnöklésével tartott ülésben alapszabályainak módosítását beszélte meg. Rendkívüli közgyűlést hívnak egybe, hogy az egyesületnek a mai kulturális feladatok propagálását gátló alapszabályait olyképpen módosítsa, hogy az írók és művészek szabadkötésűségének lehetővé váljék az egyesülettel a kooperáció. A választmány elhatározta, hogy a kezelésében levő népkönyvtárakat átadja a Kulturpalota igazgatóságának, mert annak van szakembere a könyvtárak gondozására.

A Modern Kabaré nagyszerű fehér műsora kerül ma, szombaton műsorra. Holnap vasárnap utoljára játszik a nagyszerű műsort. Vasárnap délután mérsékelt helyárák mellett tart előadást a kabaré. Hétfőn pikáns-est, új műsorral. Kedden kezdik meg az „Egy nap Aradon” című nyolcképes nagy színjáték sorozatos előadásait, amelyre már napok óta lázasan készül az egész társulat. A rendkívül érdekesnek ígérkező revü iránt máris páratlan érdeklődés nyilvánul meg, az első előadásokra már a páholyok nagy részét le is foglalták. Előjegyzéseket az egész hétre elfogad a kabaré pénztára.

A színházi iroda hírei. Farkas, Sárga liliom E két kiváló műben bucsuzik ma szombaton és holnap vasárnap este Gombaszögi Frida művésznő. A művésznő két legkedvesebb szerepét választotta utolsó két előadásul. A darabokban az operette primadonnákat kivéve az egész társulat részt vesz. — Vasárnap délután Sztambul rózsája.

Károly király ajándéka egy aradi igazgatónak.

(Balázs Ferenc térképét az olasz frontról.)

Arad város főispánjához, Barabás Bélához a király kabinetirodájából leirat érkezett, amelyben tudomására adják, hogy Károly király kegyesen fogadta Balázs Ferenc árvaházi igazgató által készített domborművű harctéri térképeket.

A főispán még nem küldötte meg az igazgatónak a királyi elismerést tartalmazó iratot, de a királyi kegynek látható jele egy művészi értékű nyakkendőti bizonyítja, hogy az uralkodó tetszését rendkívül megnyerte az aradi pedagógusnak értékes művei. A király monogramja fölött a magyar szent korona mása platinába dolgozva és számtalan gyémántkövel ékesítve alkotják a ritka szépségű ékszert, amelyet Őfelsége ajándékként kapott a főudvarmesteri hivatal utján.

Balázs igazgató évek óta foglalkozik privát passziójából domborművű harctéri térképek készítésével. Az Aradi Közlöny annak idején ismertette azt a kiválóan szép alkotást, amelyet József főherceg kapott meg és amely megkapó hűséggel a magyar véráztatta doberdói platót ábrázolta. A főherceg elragadtatással irt az igazgatónak, amikor a művet megkapta és alaposan tanulmányozta és ígéretet tett, hogy érdeklődéssel kíséri további működését is. Ezt a hercegi ígéretet be is váltotta, mint majd alább elmondjuk.

A királynak készült két térkép dicsőséges olasz offenzívák színhelyét ábrázolják olyan plasztikus formában, hogy minden laikus ember a legtisztább képet alkotja magának azokról az emberfeletti nehézségekről, amelyeket az ott küzdő seregeknek le kellett küzdeniök. 1,250.000 léptekben készült az az általános térkép, amelyet kiegészít egy kedves figyelmet tanúsító gyönyörű darab. Az igazgató ugyanis a királynak azzal is kedveskedett, hogy elkezdte a Hétközség domborművű térképét is, amely Arsiero és Assiagio közt azt a terepet tünteti fel minden egyes részletével, ahol a király vezérlete alatt megtörtént a győzelmes offenzíva első fejezete, az olasz front áttörése.

Azok a szakemberek, akik ezeket az alkotásokat látták, köztük Cholnoky Jenő egyetemi tanár, az elragadtatás hangján nyilatkoztak.

József főherceg érdeklődése — mint említettük — állandó maradt és úgy tudjuk, hogy Szurmay Sándor honvédelmi miniszter figyelmét hívta fel az aradi szerény tudósra és maga is óhajtanónak tartja, hogy a hadseregben meghonosítsák ezeket a térképeket.

Gyilkosság bosszúból.

(Leszurta egy katona a szentleányfalvi jegyző apósát.)

Rémes gyilkosság tartja izgalomban tegnap este óta Szentleányfalva község lakosságát. Budai József szabadságon levő katona törrel leszurta Molnár Lajos nyugalmazott tanítót, Delli Ferenc szentleányfalvi községi jegyző apósát, aki néhány percnyi szenvedés után behalt a súlyos sebbe.

Budai József, Budai János szentleányfalvi kereskedő fia, néhány napi szabadságot kapott felettes katona i parancsnokságától, amit odahaza töltött el. Miután édesapja cséplőgéptulajdonos, szeretett volna ezen az alapon felmentést kieszközölni. Elment tehát Delli Ferenc községi jegyzőhöz és megkérte őt, hogy járjon közbe az ő felmentése érdekében, a jegyző azonban igyekezett megmagyarázni, hogy kérelmének nincsen semmi alapja és így nem is remélhető annak kedvező elintézése. A szabadságot katona lehangoltan távozott a községhezjáról, látszott rajta, hogy nem győzték meg a jegyző szavai és valószínűleg már akkor megszületett benne a bosszu gondolata, amely néhány órán belül végzetes tette ragadta.

Molnár Lajos már napok óta jegyző vejénél volt látogatóban. A végzetes estén a ház nyitott terraszán elköltött vacsora után leányával az udvaron sétálgatott az öreg nyugalmazott tanító, amikor úgy 10 óra tájban kinyitott az utcai ajtó és egy katonaruhás alak jelent meg az udvarban. Molnár rászólt az idegenre, hogy mit akar ilyen későn, ez azonban válasz nélkül közeledett s még mielőtt megakadályozható lett volna, a kezében szorongatott tört belemártotta az agg férfi bal válljába, aki azonnal összeesett. A gyilkos katona, aki miután látta, hogy áldozatával végzett, anélkül, hogy valaki visszatartotta volna, eltávozott. Delli Ferenc az első pillanatnyi rémületből felocsudva segélyért kezdett kiabálni, amire csakhamar megjelentek a gyilkosság színhelyén a jegyző és a cselédség. Felemelték a súlyosan sebesült Molnár Lajost, bevitték a lakásba, ahol néhány percnyi szenvedés után meghalt. Vállában megtalálták a gyilkos tört, amelyről megállapították, hogy ez az olasz fronton rohamoknál alkalmazott katona tör.

Azonnal jelentést tettek a csendőrségnek, amely megindította a nyomozást és rövidesen letartóztatta a gyilkos tett elkövetőjét. Budai József szabadságot katona személyében. Az első kihallgatás folyamán azután teljes világosság derült a gyilkosságra. Kiderült, hogy Budai a jegyzőt akarta bosszúból megölni, az esthalmában azonban összetévesztette az alakokat és leszurta a jegyző apósát.

Budai József a harmadik tábori vadászászlóalj géppuskás osztagánál teljesített szolgálatot, 24 éves, a háború előtt gazdálkodással foglalkozott, édesapja Budai János jómódu szentleányfalvi kereskedő. A gyilkosság áldozata Molnár Lajos Hódmezővásárhelyen szolgált, mint népiskolai tanító, már évek óta nyugalmában volt.

Az esetről még ma reggel jelentést tettek az aradi katonai állomásparancsnokságnak és az ügyészséghez. A katonai hatóság intézkedésére Szöllösy István vizsgálóbíró Auszterweil László dr. törvényszéki orvossal kiutazott a helyszínre a vizsgálat lefolytatása és a boncolás megejtése céljából. A gyilkos katonát valószínűleg beszállítják Aradra és itten tartják őrizet alatt mindaddig, míg a katonai bíróság ítéletet hoz bűnjegyében.

HIREK.

Különös házasság.

Szegedről jelentik: Egyébről sem beszélnek most Szegeden, mint egy különös házasság történetéről. A részleteket úgy, amint hallottuk, megpróbáljuk visszaadni.

Egy közismert szegedi uriember már rég óta udvarolt egy pesti dísznökerkedő fiatal leányának. Az illető szegedi uriember már eltesebb korban volt, nem csoda tehát, hogy dacára heves udvarlásának, a fiatal leány ezt nem akarta méltányolni. Az illető ur tehát keresett olyan helyet, ahol heves és öreg korát megszegyénítő fiatalos hevülését megtudták érteni. Rá is talált — a leány anyjára, aki elmentében a leányával, ugyancsak méltányolta az uriember gerjedelmét. Mit, méltányolta! Direkt elhódította — a saját leánya völgegyét.

Az uriember természetesen tovább is odajárt a házhoz, tette a szépet a leányának, közben azonban sűrűn kirugott a hámból — a jövődöbeli anyós javára. Előfordulnak ilyen esetek elég gyakran, ebben nincs tehát semmi különös. A különös most kezdődik.

Ugyanis a leány egyszer véletlenül, sőt akaratlanul megtudta a valót, aemnyiben olyan dolgoknak lett szemtanúja, amely nem okvetlen vezet fiatal leányok okulására. Mit kerteljünk? A leány előtt nem volt titok többé és a fiatal teremtést a valóság megtudása teljesen tönkretette. Idegbeteg lett, apjának azonban nem szólt tapasztalatairól semmit. Ellenben két nap múlva, egy esős nyári éjszakán eltűnt hazulról. A szülők nyomban tűvé tettek érte minden helyet, de minden fáradságuk meddő maradt. A „völgegy” is segített keresni és ugyancsak fárizeusi szemforgatással adta a szíve mélyéig megrendült szerelmest.

Másnap reggelre aztán szomorú nap köszöntött az egész éjjelt átvirrasztott szülökre. Szép, fiatal leányukat a mentők hozták háza. A szerencsétlen leány „ismeretlen okokból...”, mint annak idején a pesti lapok írták is, a vonat elé feküdt. A mozdonyvezető azonban még idejében észrevette, hogy valaki fekszik a síneken. Rögtön ellengőzt alkalmazott és a mozdony kerekei közvegemül a leány előtt álltak meg. A kicsapó gőz, meg a korom és szikra azonban kiégették a leány szemét. A fiatal teremtés örökre el vesztette szemévilágát.

Nagy siránkozások közepette értesült a hü szerelmes „völgegy” a dolgokról és mivel uriember, kijelentette, hogy ezek után hajlandó a leányt bármikor feleségül venni.

Szavának ura is maradt. Két hónap múlva elvette a teljesen vak, különben ritka szép leányt és most lehozta Szegedre is újdonsült feleségét.

— A vármegyék küldöttsége Zita királynénál. Zomborból jelentik: Balogh Ernő Bács bodrogszegye főispánja átiratott intézett az összes megyék főispánjaihoz, melyben indítványozza, hogy a vármegyék Bácsbodrogszegye példájára tiltakozzanak Zita királynő meg rágalmazása ellen. Indítványozza továbbá, hogy az összes megyék nagy monstre küldöttséget szervezzenek, amely küldöttség hódolatának és törhetetlen ragaszkodásának adjon kifejezést a királyné előtt. A hódoló küldöttség utazásának időpontja még nincs meghatározva.

— Apponyi Albert gróf Karlsbadba utazott. Eberhardról jelentik: Apponyi Albert gróf több heti üdülésre ma reggel Karlsbadba utazott.

— Lévy József temetése. Miskolcraól jelentik: Lévy József földi maradványait vasárnap délután temetik el. A holttestet az elhunyt költő kívánságára szülőhelyére, Sajószentpéterre szállítják.

Miskolcraól jelentik: Lévy József végrendeletét holnap bontják fel. A költő vagyont rokonaira, könyvtárát és iratait részben a miskolci református gimnáziumra, részben Csermák Béla nagyváradi református lelkészre hagyományozta. A költő végakarata szerént a holttestet egyszerű fakoporsóba helyezik.

— Az új szultán trónralépése. Konstaninápolyból jelentik: VI. Mehemed az új szultán trónralépése ma történt meg a Tepe-kapu palotában. Abdül Medzsíd az új trónörökös, a császári hercegek, a nagyvezér, a khedive, a Sejk ül Islam, a szenatus és a kamara elnökei, a két törvényhozás küldöttségei, a szultán vejei, a testületek és egyesületek elnökei és a saját képviselői díszruhában jelentek meg az ünnepségen. Az új szultán irragléjában elrendelte, hogy V. Mehemed szultán holttestét a Tepe-kapu palotába szállítsák, ahol ma délelőtt volt a vallási szertartás. A temetésen megjelentek a méltóságok, a szövetséges diplomáciai kar, a török szolgálóban levő idegen tiszték is részt vettek. A volt szultán holttestét az ejszaki temetőben levő mausoleumba helyezték, amelyet maga V. Mehemed építtetett. Az új szultán irragléjában megerősíti állásában Thalaat basa nagyvezért és a Sejk ül Islamot.

— Szeged megkapja a Balkán-egyetemet. Budapestreól telefonálja tudósítónk: A képviselőház pénzügyi bizottsága ma Madarassy-Beck Gyula elnöklésével ülést tartott, amely Szeged városának házadó mentességi indítványát tárgyalta. Lévy Lajos báró szövé tette hogy a két egyetem Kassára és Temesvárra és Szegednek, mint az ország második városának igényét elkell ismerni az egyetemre. Szerényi József kereskedelmi miniszter kijelentette, hogy Szegednek joga van főiskolára. Szegednek a Balkán-egyetemre vonatkozó kérelme kedvező kielégítést fog nyerni. Módot találnak arra, hogy a kérdést kedvezően megoldják.

— Tanácskozás a hadiuzsora letöréséről. Bécsből jelentik: Landwehr tábornok, a közös élmezési bizottság elnöke, továbbá, Fries, az osztrák árvizsgáló bizottság elnöke, a bizottság öt tagjával együtt ma Budapestre utaztak hogy részt vegyenek azon a tanácskozáson, a melyet Budapesten fognak megtartani Szerényi József kereskedelmi miniszter vezetésével a hadiuzsora letörése és az ármegállapítások tárgyában. E kérdésről már Bécsben folytak tanácskozások.

Ratifikáltak az orosz békeszerződést. Bécsből jelentik: A Bresztlitovszkban kötött orosz szerződést a szerződés értelmében tegnap ratifikáltak a monarchia és Oroszország képviselői Berlinben. A ratifikálás után a monarchia és Oroszország felveszik ismét a diplomáciai viszonyt. Valószínű, hogy Mérey Kajetán lesz a monarchia Oroszországi nagykövete. A békeszerződés ratifikálása értelmében a monarchia Oroszországgal szemben semleges állam lett.

— Osztrák miniszter esküvője Magyarországon. Grácbaól jelentik: Marek Károly dr. szolgálatonkívüli miniszter, titkos tanácsos, az Allgemaine Depositen-bank elnöke, házasságot kötött Kaprecz Erna gráci urhölgygyel. A házasságot magyar területen kötötték meg. Az osztrák törvények értelmében keresztény zsidóval, vagy keresztény felekezemélkülivel és megfordítva, nem köthetnek házasságot. Valószínűleg valláskülönbség tehát az oka annak, hogy a házasságot Magyarországon kötötték meg.

— A választójogi javaslat a porosz képviselőház előtt. Berlinből jelentik: A porosz képviselőházban tegnap történt meg a választójogi javaslat ötödik olvasása. Valamely javaslat ötödik olvasását akkor rendelik el, ha a harmadik és negyedik olvasás határozatai nem egyeznek. A tárgyalás rendkívül rövid lefolyású volt és abban csak a szociáldemokraták vettek részt. Hue képviselő a bányamunkások nevében óva intett attól, hogy kigunyolják, a nép érzelmeit. A háború még nem ért véget és ezért nem szabad a népet katasztrófába vinni. A ház többsége ugyanabban a szövegében fogadta el a javaslatot, mint a negyedik olvasásnál, tehát azt a reformot emelte törvényerőre, amely nem az egyenlő választójogot tartalmazza, hanem a plurális választójog alapján áll. A javaslat ebben a szövegében kerül az urakháza elé, amely 9-én kezdi meg a tárgyalást.

— Névmagyarosítás. Kurtág Salamon aradi polgári iskolai tanuló családi nevét belügyminiszteri engedéllyel Kertész-re változtatta.

— Dohánycsempészes egy nagy tözsdében. Dészről jelentik: Általános panasz tárgy volt Désen, hogy a nagy tözsdében kevés a dohány, annál inkább lehet azonban kéz alatt és természetesen drágábban hozzájutni. Nagy Kázmér dr. főhadnagy, a dési katonai rendőrség parancsnoka erélyes nyomozást rendelt el, amely gyors s meglepő eredménnyel járt. Kiderült, hogy Gálóczy Sámuel nagytözsdés üzletvezetője, Jónás Károly üzérkedik a dohánynyal. Mikor Jónás észrevette, hogy katonai detektív figyeli, találkozást keresett vele s rábeszélte, hogy legyen társa a trafikáruval való üzérkedésben. A detektív színelg elfogadta az ajánlatot, kereskedőt is kapott, aki vállalkozott arra, hogy Jónástól dohányt fog vásárolni. Így sikerült Jónást tetten érni, épp akkor, amikor a nagytözsdébe érkező dohányszállítmányból tizenkét bál dohányt lecsipett s a megbeszélte helyre elszállíttatott.

— Krakatfosztogatás fényes nappal. Fiuméből táviratozzák: Tegnap délben tizenkettő és egy óra között ismeretlen tettesek behatoltak Steiner Ferenc ékszerésznek a korzón levő üzletébe és a lezárt üzletből körülbelül fél millió értékű drágaköveket loptak el. Az ékszerész, aki a szemközti levő ház második emeletén lakik, szomszédnője figyelmeztette arra, hogy az üzletben idegenek járnak. Mire azonban leértek, a betörők eltűntek. Fél órával később egy detektív elfogott a korzón egy gyereket, aki Millich korzói divatárúüzletébe tört be és éppen csomagolta a lopott árut. Hogy ez a gyerek összekötetésben állott-e azokkal a betörőkkel, akik az ékszerüzletbe törtek be, még nem tudni. A rendőrség folytatja a nyomozást.

— Nyugdíjba küldik az idősebb tiszteket. Bécsből jelentik: Illetékes helyről származó értesülés szerint mindazokat a tiszteket, akik 60-ik életévüket beöltötték, vagy már legalább 40 éve szolgálnak a hadseregben, külön felszólítják, hogy adják be nyugdíjaztatási kérvényüket. Ezt az intézkedést, ami elsősorban az öreg törzstiszteket érinti, úgy magyarázzák, hogy a hadvezetőség nem akar ugyan egészen lemondani az öreg tisztek szolgálatairól, de nem engedhetik meg, hogy a fiatalabb és harctéri érdemekben gazdag, kiváló törzstisztek előtt egészen elzárják az előléptetés útját. Azért megmarad a lehetőség annak is, hogy a még testileg és szellemileg is megfelelő öregek tovább szolgálják a hazát s ezeknek az illetekeit sem szállítják le, de csupán ezeket akarják megtartani és pedig olyan formán, hogy a nyugdíjba helyezés után reaktiválják őket a háború tartamára. A hadvezetőségnek ez a modern intézkedése mindenütt osztatlan örömet kelt.

— A hadügyi kincstár tartozása a városnak. A hadügyi kincstár repülő-gyakorlóter céljaira megvásárolt a várostól egy nagyobb területet. A hadügyminiszter a kisajátítási szerződést jóváhagyta, de kikötötte, hogy a hadügyi kincstár csak akkor fizeti ki a városnak az 55 ezer korona vételárát, ha a város a területet tehermentesítette. Két nagyobb pénzintézet: az Osztrák Földhitelintézet és a bazi Fonciere Bank de Jura régebbi nagyobb kölcsönökre betábláztata magát a város ingatlanaira. A városi tanács most ennél a két pénzintézetnél tehermentesíteni igyekszik azt a területet, amelyet a hadügyi kincstárnak át kell adnia.

— Rendőri hírek. A vasuti állomáson a jegypénztárnál Bozgan Pál varsándi földművelő zsebéből 910 koronát tartalmazó tárcáját kilopták. — Dudás Györgynétől vásárlás közben 300 koronát loptak el. — Frölich Nándor mikelakai kereskedőtől 2800 koronát tartalmazó tárcáját lopták el. Valószínűnek tartja, hogy a kisvasuton lopták el. — Lisin Mladen földművestől 2800 koronát loptak el szintén, valószínűleg mialatt a zsbvásáron válogatott az áruk között. Mindannyian jelentést tettek a rendőrség bünygyi osztályán. A rendőrség nagy apparátussal látott a nyomozáshoz, mert valószínűnek látszik, hogy egy bandáról van szó. — Petkovics Béla rendőrfelügyelő, a vásári cipő és papucsárusoknál razzikázott. Egy pár árus cipőjét nékül árult cipőt és papucsot, ezektől a készletüket elkobozta és a törv. dörbírósághoz tette át az ügyet.

— **Prága élelmezési zavarai.** Prágából jelentik: A prágai képviselőtestület legutóbbi ülésén nagy vita volt a prágai szomorú élelmezési viszonyok miatt. A beérkezett jelentések szerint Prága élelmiszerekkel és szénnel való ellátása kritikus stádiumba jutott. A község hiába fáradozik, hogy a helyzeten javítson. A vizitumon való szénszállítás az alacsony vízállás miatt teljesen reménytelen. A liszthiány fokozódik. A községi élelmiszerraktárakban sem liszt, sem más élelmiszertartóanyag nem található. Junius eleje óta egyetlen vágómarhát sem utaltak ki Prágának s a zsirhiány minden képzelete felülmúl. Juniusban már csak 3 milligramm vaj jutott egy-egy személyre. A prágai pékek 5000 kenyérrel kevesebbet szállítottak, mint a járandóság fele. Pech igazgató a legszomorúbb képet adta az élelmezési viszonyokról és azt mondta, hogy már csak a béke segíthetne a súlyos bajokon. Az utóbbi időben sem burgonya, sem liszt nincs és így a lakosság néhány dekagramm hushól és félkilogramm kenyérből kénytelen élni. A városi nép konyha 79 ellátottja közül egy félv év alatt egy harmada elhalt.

— **A kultuszminiszter unokaöccsének számtanvizsgálója.** Pozsonyból írják: Zichy János gróf kultuszminiszter a minap Pozsonyban járt, hogy jelen lehessen unokaöccsének, Czikkann Mórénak a vizsgáján. A kis báró a főgimnáziumban vizsgázott, ahol természetesen nagy tisztelettel fogadták az előkelő vendéget. Megkezdődött a vizsga, a kis báró mindenből kitűnően felelt. Amikor a számtanra került a sor, a számtantanár, mielőtt a kérdést föladta volna, gondolkodott egy kicsit, majd ránézett a kultuszminiszterre s ezt a kérdést intézte a kis báróhoz:

— Ha egy középiskolai tanár 1400 korona ruhaheszerzési segélyt kap, azután csiníttat magának és a feleségének egy-egy ruhát, ami összesen 2500 koronaába kerül, milyen számtani műveletre van szükség?

A kis báró nem sokáig töprengett a válaszon, hanem hátran kívágta:

— **Kivonásra!**

A kis báró számtanból is jelest kapott, de hogy a kultuszminiszter mit szolt a kérdés föltevéséhez, azt nem említi meg a pozsonyi tudósítás.

— **Vasárnap bezárt üzletek.** Mint már közöltük, megállapodás jött létre a kereskedelmi testületék, továbbá a Tisztviselők és Kereskedelmi Alkalmazottak csoportja között a teljes vasárnapi üzletzárás ügyében. A megállapodás értelmében már június 30-án kellett volna az összes üzleteket bezárni, azonban a sztrájk következtében szünetelő újságok hiányában nem lehetett az összes kereskedőket idejében értesíteni és így a zárás csak részleges volt. E hét folyamán az összes kereskedők aláírták a zárásra vonatkozó határozatot és így vasárnaptól kezdve Arad összes üzletei egész napon át zárva maradnak. Csak örülni lehet azon, hogy Arad derék kereskedő népe végre egy teljes pihenő naphoz jut és hisszük, hogy Arad város közönsége, méltányolva eme szünnap szükségességét, szintén örömmel veszi azt tudomásul. Mint értesülünk, a Tisztviselők és Kereskedelmi Alkalmazottak csoportjának kezdeményezésére a Kereskedelmi és Iparkamara országos akciót indít a kötelező vasárnapi munkaszünet országos elrendelése érdekében.

— **Mulatóhely a föld alatt.** A Központi szálló, amelyet a minap vásárolt meg a Polgári Takarékpénztártól Máté Mór aradi sörkereskedő, nagyszabású átalakításokon fog keresztül menni a közel jövőben. Az új gazdának életrevaló tervei vannak, amelyek közül szélesebbkörű érdeklődésre tarthat számot a szuterénben berendezkedő vendéglő. Kedélyes élethez szabott helyiségnek készül ez, a „Rathauskellerek” mintájára, amelynek az elődjére, a régi városházipincére a Szabadság-téren még elmélázva emlékeznek a régi polgárok. Polgári kedélyt és polgári árat akar oda behozni az új tulajdonos, akinek magával a szállóval is komoly ambíciói vannak. Mi tagadás benne, ráér Aradra. Az épületben lévő kávéház, vendéglő és a színpadi helyiség is meg fognak maradni. Egyelőre azonban még bérlője van a szállónak s így ez a szép zene csak a jövőé.

— **Textilárut és cipőt csempészték Ausztráliából Magyarországra.** Bécsből jelentik: A bécsi rendőrség hadiuzsora-hivatala több esetet fedezett fel az utóbbi időben, hogy a Magyarország felé vezető vasúti vonalakon nagy mennyiségű textilárut, cipőt és más bőrneműt csempészték ki Ausztráliából Magyarországra. Ezért a hadiuzsora-hivatal elhatározta, hogy a legerélyesebb ellenőrzést rendeli el valamennyi Magyarország felé vezető vonalon. Az ellenőrző közegek megállapították, hogy az árucsempészes nem a Bécsből Budapestre haladó vonalakon történik, hanem az árut Stájerországon keresztül Horvátországba szállítják és onnan viszik tovább Magyarországra. Ezért ezeken a vonalakon az ellenőrzést megkétszerezik.

— **Öngyilkos huszáriőhadnagy.** Ujvidékről táviratozzák: Fehér Edgár huszáriőhadnagy, néhai Fehér Miklós budapesti gépgyáros fia csütörtök délelőtt ujvidéki lakásán szívenlőtte magát és nyomban meghalt. Tette nek az oka ismeretlen. Az írásai között egy végrendeletet találtak, a melyet 1-én írt meg. Azóta is sokat fordult meg társaságban, mindig jókedvű volt. Senki sem hitte, hogy ilyen sötét gondolatokkal foglalkozik. Közvetlen öngyilkossága előtt még kinézett a lakása ablakán és ismerőseivel nyugodtan elbeszélgetett.

— **Betörések Kétegyházán.** Az elmúlt éjszaka három betörést követtek el Kétegyháza községben. Ismeretlen tettesek behatoltak Beles Vazul kétegyházi birtokos lakásába, kifosztották ruhatárát, feltörték pénzszekrényét és abból egy az aradi Viktoria Takarékpénztárhoz szóló 11,000 koronás betétkönyvet, a Lippai Takarékpénztárhoz és az Aradi Polgári Takarékpénztárhoz szóló betétkönyveket azon kívül részvényeket, sorsjegyeket és három konvertált Jelzőlogkönyvet elvittek. Ugyanezen éjjel betörték Grosz György üzlethelyiségébe is, ahonnan nagy értéket képviselő ruhásműket vittek el. A harmadik betörést Sztetzán Péternél követték el, akitől hat fekete női nyakitendővel és nyolc női fekete fejkendővel távoztak az éjszakai látogatók. A község lakossága három ismeretlen csavargóra gyanakszik, akiket estefelé láttak a városban kószálni. A csendőrség és a nagyváradi rendőrség energikus nyomozást indított meg.

Megállítottuk az olasz offenzívát.

(Az olaszok nem kelhettek át a Piavén.)

Budapest, július 5. (Hivatalos.) A főhadiszállás jelentik: A Piave torkolatánál levő szakaszon a harcok tegnap sem szakadtak félbe. A mindkét részről harcra vetett erők egyensúlyban várnak. A déli szárnyunk ellen intézett erős olasz támadásokat ellenlökésekkel egyenlítettük ki. Chiesa Nouvarnál a kipróbált 1. sziléziai gyalogezred gyors beavatkozással kiverette az állásaikba behatolt olaszokat. A Piave és a Brenta között folytatja az ellenség kísérleteit arra, hogy visszahódítsa tőlünk a június 15-én elért állásainkat. Fő lökése tegnap a Monte Soraloso területe ellen irányult. Az árkaikra előretolt támadás elkeseredett közelharcra vezetett, amelyben az ellenség legnagyobb részét leferítettük, a többit pedig megfutamtítottuk. A gráci 1. és a krakói 55-ik tüzérdandár útegeinek kiváló támogatásával ismét különösen kitűntették magukat a már három hét óta majdnem folyton harcban levő II/120. zászlóaljbeli századok és a 4. számú bosnyák hercegovinai gyalogezred. Az ellenség veszteségei rendkívül súlyosak. A hétközség fensikiján és a tiroli arcvonalon élénk tűzérési tevékenység. A vezérkar: főnöke, (Miniszterelnökség sajtóosztálya.)

Bécsből jelentik: A német nemzeti pártok és a keresztényszocialista párt elhatározta, hogy küldöttségben jelenik meg Stöger-Stelner hadügyminiszternél, hogy hiteles felvilágosítást sokat kérjen a legutóbbi Piave-offenzíva ese-

ményeiről. A küldöttségben az említett pártok vezető tagjai és mindazok vesznek részt, akik tagjai a delegációnak. A hadügyminiszter válasza alapján a pártok megbízottai tanácskoznifognak azokról a kívánságokról, panaszokról és javaslatokról, amelyeket azután a kormány-nal akarnak közölni.

Gentből jelentik: A lyoni Progrés jelenti, hogy a Piave mellől 1200 magyar hadifogoly — köztük tizenkét tiszt — érkezett Franciaországba. A magyarokat angol csapatok ejtették foglyul.

Gentből jelentik: Az olasz államvasutak igazgatósága közli, hogy azok az utasok, akik Velencébe akarnak menni, továbbra is kötelesek utlevelet váltani, miután Velence a hadseregpáncsnokság intézkedésére továbbra is a hadizónába tartozik.

Gentből jelentik: A Temps szomorúan konstatálja, hogy az olaszok átkelési kísérlete a Piaven meghiúsult és hogy az osztrák-magyar csapatok elég erősek arra, hogy az ellenséget a balparton sakkban tartsák és hogy a hegyi vidéken megindítsák az offenzívát.

Bécsből jelentik: A Telegraphien Kompagnie jelenti Hágából: Holland lapok római jelentése szerint a Piave menti visszavonulás alkalmával rendezett tüntetésnél a csöcselék benyomult a római német nagykövetség épületébe, számos képet leszedett a falakról és azokat kidobta az utcára.

Bécsből érkezett repülő-posta.

(Néhány levelet adtak csak fel Ausztrálián.)

Budapestről jelentik: A Bécsből érkező repülőposta fogadására nem jelent meg közönség. A mátyásföldi repülőtér teljesen kihalt, alig néhány munkás és katona foglalatoskodik a hangárok körül, pedig meg kell érkeznie az első bécsi repülőpostának. Pontosan 6 óra 45 perckor megjelenik a látóhatáron egy, kétfedelű repülőgép. Két kört írt le a repülőtér fölött és azután csendesen leszállt. Néhány munkás a gép elé szaladt, amely lassu gurulással a hangárok felé igyekszik. Csakhamar kiugrott belőle egy zömök, barnaképu altiszt, Tiesar, utána pedig a gép vezetője, Vargha Emil őhadnagy. A gép nem az, amelyen tegnap indult el Pestről, ez sokkal primitívebb, kevésbé tetszetős, 27.48. a száma, a tegnapihoz hasonló típusu.

Vargha őhadnagy, emondta, hogy fél órával indult el az asperni repülőtérrel, az idő me sokkal kedvezőbb volt, mint tegnap, különösen Komáromig volt nagyon szép a reggel. Itt a gép két felhő közé került, azonban csakhamar ismét kedvező lett az idő.

Mialatt Vargha őhadnagy beszél, bedöcögött a repülőtérre a 156-os postautó, hogy elszállítsa a bécsi postát. Most következett a meglepetés. A repülőgép fenekéről egészen kis fehér papirosba burkolt csomagot szedtek elő amelyen kék ceruzával a következő felírás volt:

Flugpost von Postamt Wien I.

Az egész csomagocska két kilogramm és fizetése volt. A postatiszt átvette a csomagot, aláírt egy vevényt és indult zsákmányával az autó felé, miközben egy katona nem állhatta meg, hogy oda ne szóljon neki gúnyosan:

— El fog-e férni ez a csomag az autóban?

Vargha őhadnagyot is láthatóan kellemetlenül érintette a bécsi posta kis sulya.

A repülőposta, mint látható, ma már semmilyen emóciót nem keltett. Ez a szenzáció még huszonnégy óráig sem tartott. Ma délután fél ötkor, amikor a Tiesar nevű katona visszavezette Bécsbe a gépet, már egyetlen érdeklődő sem volt.

LEGUJABB.

Érkezett reggel 3 órákor.

Wilson újabb négy béke-pontja. Amerika szabadságünnepé Franciaországban.

Washington. A Reuter-ügynökség jelenti: Wilson elnök Washington György sirjánál elmondott beszédében többek között a következőket mondotta:

— Felfogásunk arról a nagy hárcról, a melybe belekeveredtünk, a következő: Az egyik oldalon vannak a világ népei, nemcsak azok, a kik résztvesznek a nagy háboruban, hanem más népek is, velünk szemben pedig az ellenséges kormányok elszigetelt csoportjai állanak, amelyek kizárólag saját önző becsvágyuk kielégítésére törekednek, miközben népeik pusztító eszköz a kezükben. A múlt és jelen életküzdelembe keveredtek. A döntésnek véglegesnek kell lennie, kompromisszumot, vagy féldöntést nem tűrhetünk, de féldöntés nem is volna lehetséges. A szövetséges népek a következő célokért küzdenek, amelyeket meg kell valósítani, mielőtt béke lehet:

1. Minden önkényes hatalom, amely a saját kedvéért és titokban zavarja a világ békéjét, megsemmisítendő és ha a megsemmisítés még most nem lehetséges, egy legalább a tényleges hatalomnélküliség állapotába hozandó.

2. Az összes kérdések azon alapelv mellett szabályozandók, hogy az a nép, amelyet közvetlenül érintenek, szabad akaratából elfogadják azokat.

3. Valamennyi népnek bele kell egyezni abba, hogy az egymás közötti viszonyban a polgári társadalom jogának az a tisztelete és becsülete irányítsa, amely modern állam polgáraitra érvényes oly módon, hogy minden szerződést lelkiismeretesen be kell tartani.

4. Oly békeszervezet teremtsék meg, a mely biztosítéka lenne annak, hogy a szabad nemzetek különböző hatalmai minden jogsértéstől óvakodni fognak és döntőbíróskodás elé terjesszenek minden érdekellentétet.

E nagy célokat egyetlen nagy gondolatban foglalhatjuk össze. Mi a jog uralmára törekszünk, amely a kormányzottak beleegyezésén alapul és az emberiség véleményére támaszkodik.

Genf. A Havas-ügynökség jelentése szerint az Egyesült Államok szabadság ünnepét egész Franciaországban nagy ünnepek között ülték meg. Páris egyik nagy körútját Wilsonról nevezték el. Az ünnepeken Pichon külügyminiszter beszédet mondott, amelyben azt hangoztatta, hogy az Egyesült Államok közreműködése a háboruban biztosítja a győzelmet a szövetségesek számára. Semmi sem szakíthatja szét a barátságunk és egyetértésünk szövetségét. Bizalommal nézhetünk a jövő elé és bár szomorú és gyászos órákat kell még átélnünk, de sohasem lesz kétség szívünkben a végleges eredmény felől.

Lugano. A Corriere de la Sera a Piave melletti harcokról a következőket írja: Az az ellentét, amelyre az olaszok találtak rendkívül nagy és makacs. Az ellenség ellentétét gépfegyverfészek támogatják, amelyeknek tüzelése szakadatlanul kattog, sokszor a rohamozó oász csapatok hátába is.

Az ellenség dühös ellentámadásokkal viszonozza támadásainkat, amelyeket elismerésre méltó derekassággal hajt végre.

Amsterdam. Tegnap a második kamarai

választásnál első ízben választottak be nő, a szociáldemokrata munkáspárt jelöltjét.

Bern. Olasz jelentések szerint a sztrájkban, amely tudvalevőleg jelenleg Korfubán ülésezik, legutóbb viharos jelenetek játszódtak le. A szerb kormányt támogató képviselők közül ezen az ülésen nagyon kevesen jelentek meg és az ellenzéki pártok voltak többségben. Csaknem mindegyik szónok a béketárgyalások azonnali megkezdését követelte és utalt Romániára, mely dacára vereségének kedvező feltételeket ért el azáltal, hogy a tárgyalásokat kedő időben kezdte meg. Az ellenzék a miniszterelnököt bizonyos gonosztevőnek mondotta.

Stockholm. Egy stockholmi nő, feltűnő helyen a következőket közli: Talán a legkövetkező napokban jelentős események fognak történni, amelyek a nemzetközi viszonyokra és Oroszország belső fejlődésére nagy befolyással lesznek. E minden kommentár nélküli jelentés abban leli magyarázatát, hogy Stockholmban az a hír terjedt el, miszerint a londoni kormány utasította oroszországi megbízottját, intézzék rövid lejáratu ultimátumot a moszkvai kormányhoz, amelyben nyilatkozatot kérjen Oroszországnak az ententehez való viszonyát illetően.

TÖRVÉNYSZÉK.

§ A törzsvorvos titokzatos felesége. **Prága.** Érdekes per foglalkoztatta tegnap az itteni józsefvárosi járásbíróskodást. Egy 29 éves feltűnő szépségű prágai leány egy titokzatos férfit bejelentő lapját, hogy ő Karas István egy törzsvorvos felesége. A rendőrségen gyanusnak tűnt fel a dolog. Nyomozást indítottak, amelynek során megállapították, hogy a törzsvorvos nem is nő. A tárgyalás folyamán a leány egy házassági anyakönyvi kivonat borítékát mutatta fel és azzal akarta igazolni, hogy ő a törzsvorvos valóságos felesége. Magát a házassági anyakönyvi kivonatot nem akarta bemutatni, mivel állítólag becsületszavát adta a törzsvorvosnak arra, hogy sem a házasság napját, sem annak külső körülményeit nagyanyján kívül senkinek elárulni nem fogja. A bíróság ezután a törzsvorvos irásbeli tanuvallomását olvasta fel, amelyben a törzsvorvos elmondja, hogy a leány öt éveken keresztül szeretője volt és mindenféle fenyegető leveleket írt hozzá. A leány különböző katonai hatóságoknál is feljelentette, miért is a leány ügyvédjéhez intézett levélben beleegyezett abba, hogy házasságot kössenek, de azzal a feltétellel, hogy mindjárt a házasságkötés után elváljanak. A bíróság az ügyben még nem hozott határozatot, minthogy bizonyos körülmények tisztázásához még a törzsvorvos személyes kihallgatása szükséges.

A NYARI IDÉNY BEALTAVAL tisztelettel kérjük előfizetőinket, hogy a lakeimüket, a hova a lap küldését kívánják, a pontos küldés szempontjából — a legutolsó tartozkodási hely megjelölése mellett a kiadóhivatallal közöljék. —

Uri leány és orosz fogoly.

Az odesszal cigarettagyáros szerelmi regénye.

Egy közeli faluban lakik egy jómódu familia, amelynek nagyobb föld és szőlőbirtoka van. A szőlőben állandóan orosz foglyokat foglalkoztattak. A foglyok között volt egy, feltűnően intelligens odesszai származású orosz, aki távollattarta magát fogolytársaitól is és velük csak munkaidő alatt, ha el nem kerülhet, érintkezett, viszont nem mulasztotta el egyetlen alkalmat sem, hogy a birtokossal, vagy a család tagjaival szóba elegyedjék. Ezt annál könnyebben tette, mert kifogástalanul beszélt németül.

A birtokosnak van több előadó leánya, a kik közül a legfiatalabbik sok időt tölt a szőlőben, hogy segítse az apának dolgait elintézésében és mert a fogoly orosz az apa bizalmát is megnyerte, a leánynak gyakran volt alkalma vele beszélni, találkozni. Ki is kérdezte a nacionálját. Megtudta, hogy odesszai cigarettagyáros, nőtlen ember, tekintélyes vagyona van és hogy otthona soha sem gondolta, hogy valaha föld és szőlőmunkás legyen.

A férfi és nő találkozásai mind gyakoribb lettek. A leány szive sajnálkozással, majd mindjobban meleg érzelmekkel telt be, a férfi pedig eleinte a helyzet parancsolt lemondás távolából, majd nekibátorodva tüzes szerelemmel gondolt erre a magyar nőre, aki be tudja tölteni az ő egész valóját. Megszerették egymást, titkon, lopva. Egy napon aztán a fogoly, a kisasszony elé állott. Megmondott mindent, ami a szívében volt, megmondta, hogy szereti a leányt és hajlandó feleségül venni, a vagyonát ráérteni, hajlandó érte magyarrá lenni. A régi recipe szerint a leány könnyező szeme elárulta azt is, amit nem akart elárulni és merész elhatározással az apa elé vitték az ügyet. A komoly apa, persze hallani sem akarta frigről, a fogoly orosz nyomban elbocsájtotta szolgálatából és a leányát szigorúan megfedte.

Hetek teltek, hónapok multak. A leány egy másik orosz fogoly útján tartotta fenn az ismeretséget szerelmével addig, amíg a béke a foglyok részére a szabadulás reményét meg nem hozta. Akkor a férfi ismét előállt nyílt és őszinte ajánlatával, melyet a leány könnyörgő sirása támogatott, míg az apai szív meg nem lágyult. A héten érkezett meg az orosz, mint vőlegény a házba és karba téve várják a napot, amikor kimondják a holtomiglant.

VÁROS ÉS MEGYE.

A hidüzem haszna. A kereskedelmi miniszter jóváhagyta az 1918. évi hidüzemi költségvetést, amely szerint a hidüzem bevétele 176 ezer korona, kiadása pedig 141 ezer korona.

Arad város közgyűlése. Az Arad város törvényhatósági bizottsága által 1918. évi július hó 10-én délután 4 órakor tartandó rendes havi közgyűlésében tárgyalás alá kerülő ügydaraboknak folytatódagos sorrendje: 10. Kasnyik Lajos városi adóhivatali számtisztnek kérvénye szabadság idő engedélyezése iránt. 11. Scheid Henriette városi segédtisztnek szabad sárgidő engedélyezése iránti kérvénye. 12. Kis kükülvármegye közönségének átirata a főren díház szervezeteinek reformálása ügyében hozott határozatának magunkévé tétele és az országgyűléshez intézett feliratunk támogatása iránt. 13. A tiszti ügyészség betérjeszti özv. Ajtay Károlynéval a szin- és bérházépületben általa bérelt lakás bérletének meghosszabbítása tárgyában kiállított kötelező nyilatkozatot jóváhagyás végett. 14. A tiszti ügyész betérjeszti Karabás Demeterrel a telke előtti 284 négyzetűl utca terület adásvételére kötött szerződést jóváhagyás végett.

Kártyabarlang Heppes főhadnagy lakásán.

(Kik vettek részt az éjszakai kártya-estekben?)

Budapestről telefonálja tudósítónk: A múlt év tavaszán Polónyi Dezső dr. országgyűlési képviselő feljelentést tett a rendőrkapitányságon, hogy a Papnövelde-utca 8. szám alatti házban nagyszabású hazárdjáték folyik. Elmondta feljelentésében, hogy a játékosok az Országos Kaszinó tagjai és alapos a gyanu, hogy a társaságban hamisjátékosok is vannak. Detektívek mentek ki, hamisjátékosokat ugyan nem találtak, de megállapították, hogy a kártyabarlang Heppes Sándor lakásán volt. Heppes valamikor huszártiszt volt, azután kivetült, a háború alatt újból bevonult s most huszárfőhadnagy. Heppes felvételre jelentkezett az Országos Kaszinóban, fel is járt oda, de a szabályzat értelmében mindaddig nem vehetett részt a hazárdjátékban, amíg be nem választják a tagok sorába.

Egy alkalommal a kaszinó két tagja, Szemző Gyula volt főispán és Fenyves Gyula százados megkérték Heppest, hogy lakását adja át a chemin de fer céljaira. Heppes többször fogadta a társaságot lakásán és ő is résztvett az éjszakai kártyapartikban. Heppes lakásán a következők fordultak meg: Budai Goldberger Zsigmond magánzó, Liltse Ernő pezsgőgyáros Sebástiany Vilmos földbirtokos, Szunyogh Andor főhadnagy, Vermes Béla földbirtokos, Weinberger Sándor kereskedő, Szinnyei-Merse Félix képviselő, Kauffmann Armin mármarosai kereskedő, Péntek Zoltán százados és még többen. Megállapították, hogy az éjszakai kártyapartiknál igen nagy differenciák voltak, megtörtént, hogy egy-egy éjszaka egy játékos több mint ötezezer koronát veszített el.

A detektívek jelentése alapján megindult az eljárás. Minthogy azonban a játékosok legnagyobb része katona, az ügyet áttették a budapesti hadosztálybíróhoz, amely Heppes főhadnagy ügyét ma tárgyalta. Heppes elmondta, hogy az éjszakai partikban 35.000 koronát veszített. A pénzt mostoha anyjától, özvegy Bohus Zsigmondné bárónétól kapta.

A cserbenhagyott menyasszony

(Volegény, aki nem emlékszik eljegyzésére.)

Fura esetet tárgyalt a kolozsvári ítéltábla felelővitelei tanácsa. A sok háborús bűnügy között tárgyalás alá került egy házasságszédelgessel és lopással vádolt rokkant katona bűnügye is, aki eljegyzett egy dési leánnyal, a pap áldását is kikérte a költendő frigyre, de mielőtt örök hűséget esküdtek volna egymásnak, miután a katonának felesége és gyermeke volt, megfélemedezett az eljegyzésről s faképnél hagyta menyasszonyát.

A háború második évében, 1915 év tavaszán Terpe Ludovika dési leány megismerkedett az egyik dési kórházban ápolt Moldován János nevű katonával. Az ismeretség később komolyabb jellegűt öltött. A leány és a férfi leveleket küldözgették egymásnak. Két hónapi udvarlás után Moldován elment a leány anyjához és ott gazdatisztnak mutatkozva be, megkérte a leány kezét.

Az anya örömmel beleegyezett, annál is inkább, mert a kérő elmondta, hogy rokkantság címén a katonaságtól végképp elbocsátották és egy nagyobb uradalomban kapott gazdatiszti állást. Ugyanekkor 100 korona hozományt is kért, hogy azzal butorokat vásároljon. Később — hogy maga iránt bizalmat keltsen — menyasszonyával elment a gör. kath. espereshez, hogy az eljegyzést egyháziilag is megáldja. Azonban a 2 korona hárdelési díját a menyasszonyával elvették.

A tárgyalást vezető százados-hadbíró az iratokból konstata, hogy a játék nem folyt le szabályszerűen, mert nem használták az ugynevezett „koporsót”, hanem a kártya az asztalon feküdt. Az nem volt bebizonyítható, hogy a játéknál meg nem engedett manipulációk történtek.

Kellett Géza dr. százados-hadbíró, katonai ügyész igen súlyos dolgokat mondott az Országos Kaszinó játékosairól.

— Az Országos Kaszinó tagjai — mondotta — ha játékról van szó, sok olyan emberrel ülnek le, akikkel egyébként szóba sem állának. Különböző erger-bergerrel végződő nevű játékosok vettek részt ebben a játékban, akikkel az Országos Kaszinó tagjai egyébként nem is érintkeztek volna. Arra kéri a hadosztálybíró, hogy Heppest, miután tiszthez nem méltó cselekedetet követett el, fokozza le és tizenkét rendbeli tiltott szerepjáték vétségében marasztalja el.

Lázár Ernő dr. védő mondotta el ezután érdekes védőbeszédét. Csák Máté óta, mondotta, az a sorsa az országnak, hogy amit az 50k vérel szereztek, azt az utódok kártyán eljátsszák. Felemelti Szinnyei-Merse Félix képviselő esetiét, aki, amikor egyszer nem volt pénze, elment nagybátyjához, Szinnyei Merse Pál festőművésznek lakására és egy nagyértékű festményt, amelytől a család semmi áron sem akart megválni, poton pénzért, 13.000 koronáért eladott, csak hogy pénzhez jusson és résztvehessen az éjszakai kártyapartikban. Elmondja a kártyaszennvedély jellemzésére, hogy Károlyi Mihály gróf legutóbb Bécsben egy és fél millió koronát veszített kártyán. Felhozta Babó Emil képviselő esetét, akit éppen az Országos Kaszinóban csíptek rajta hamis játékon.

A bíróság ezután meghozta ítéletét, amelyben Heppes huszárfőhadnagy lejokozását mellőzte, ellenben 12 rendbeli hazárdjáték vétségében bűnösnek mondotta ki és ezért 9600 korona pénzbüntetésre ítélte.

Más alkalommal gyűrűre 60 koronát, az állítólag megvásárolt butorok szállítására 80 koronát kért és kapott menyasszonya édesanyjától, sőt arra is rábirta a cserbenhagyott menyasszony nővérét, hogy házára 300 koronát vegyen fel, amiből kiöltözködött.

Egy alkalommal 60 koronát kért cipőre és azt is megkapta. Egyszer aztán eltűnt a városból. Jó darabig várt rá menyasszonya s miután nem adott életjelet magáról, elutazott tartózkodási helyére, ahol megtudta, hogy leendő férjének felesége, sőt népes családja is van.

A cserbenhagyott menyasszony feljelentette Moldovánt a dési törvényszékhez, ahol család miatt vád alá helyezték. A törvényszéki tárgyaláson kérdést intéztek hozzá, hogy beismeri-e a bűnét:

— Sohasem volt nekem Terpe Ludovika menyasszonyom — válaszolta legnagyobb meglepetésre a vádlott. Elismerem, hogy ismeretségben voltam vele, de hogy eljegyeztem volna, vagy hogy anyjáról pénzt csaltam volna ki, arra nem emlékszem.

A törvényszék konok tagadásnak vette a vádlott hiányos emlékezetét és hogy okuljon, 3 évi börtönre és 500 korona pénzbüntetésre ítélte el. A súlyos ítélet ellen avádlott felújításra és sikerrel. Mert a tegnapi tárgyaláson a vádlott sikerrel. Mert a tegnapi tárgyaláson a vádlott sikerrel. Mert a tegnapi tárgyaláson a vádlott sikerrel.

beszámíthatatlan, a hadsereg kötelékéből is azért bocsátották el és ez alapon a bíróság a vád és következményei alól felmentette.

Moldovánt elmebajosnak deklarálta a felelővitelei bíróság, de módszerében, amivel a pénzt kicsalta, volt valami logika — az tagadhatatlan.

KÖZGAZDASÁG.

= Házvétel. Néhai May János örökösei Eötvös-utcai egyemeletes házát megvette Schäffer Henrik férfinak 200.000 koronáért. — Dömötör Bertalan mérnök Ferdinánd-utca 6. sz. földszintes házát megvásárolta Sáfrán Emil gyoroki szőlőbirtokos 100.000 koronáért.

= Tőzsde. Budapestről telefonálja tudósítónk: Az értéktőzsdén a zárókurzusok ma a következők voltak: Magyar Hitel 1291, Osztrák Hitel 873, Agrárbank 1058, Fabank 985, Hazai bank 599, Kereskedelmi bank 5740, Magyar bank 935, Konfordia malom 900, Viktoria malom 1840, Salgótarjáni 1156, Rimamurányi 1090, Fegyvergyár 1025, Ganz-Danubius 4220, Adria tengerhajózás 1885, Atlantika 1365, Osztrák-magyar államvasut 984, Rugyanta gyár 1127, Klotild vegyipar 595, Nasici taninyár 2870.

= Arató munkások kaphatók. Értesítjük a földbirtokos gazdákat, hogy Beregvármegye területén a fagy károk következtében igen sok gazdasági munkás munka nélkül maradt, akik aratási munkára azonnal elszereződnének. Aki aratómunkásokat szerződtetni kíván, lépjen azonnal érintkezésbe Beregvármegye gazdasági felügyelőjével. A városi tanács.

FIGYELMEZTETJÜK lapunk t. olvasóit, hogy a lapkihordóktól újságot vásárolni, vagy náluk a lapra előfizetni szigorúan tilos. Aki ezen óvást figyelembe nem veszi, büntetendő cselekményt követ el. —

MODERN KABARE.

Központi Szálloda Salacz-utca.

Aradon, 1918. évi július hó 6-án, szombaton

Uj tagok. Szirmay Vilmos, a Royal Orfeum komikusának vendégszereplése. Návay Ilonka, Neczkov táncosnő a levegőben. Cizi Lechner táncosnő, Mimi Reumann primaballerina nagyszerű előadása.

Vágó Géza, Major Ilonka, Turcsányi, Margó, Gergely Emmi, Ruzny teljesen új magán-számokkal.

A fogorvosnál.

Bohózat Vágó Gézával a főszerepben.

Előkészületben:

Egy nap Aradon.

Nagy énekes és táncos revü 8 képben.

NEMZETI SZÍNHÁZ

Aradon, 1918. évi július hó 6-án, szombaton

Gombaszögi Frida művésznő fellépésével

Este 8 órakor felemelt helyárrakkal

A farkas.

Vigjáték 3 felvonásban.

A színház igazgatója

STAUBER JOZSEF.

Ajánlok

amertisatiós kölcsönöket, ház és földekre:

| | |
|---------------------------------------|------|
| 95. árfolyammal 50 évi törlesztésre K | 5.22 |
| 40 | 5.56 |
| 35 | 5.83 |
| 97. árfolyammal 50 évi törlesztésre K | 5.48 |
| 25 | 6.02 |
| 20 | 6.96 |
| 15 | 9.40 |
| 20. árfolyammal 50 évi törlesztésre K | 5.86 |
| 35 | 6.41 |
| 30 | 7.31 |
| 15 | 9.70 |

mire megbízások kérések. 2791

Szűcs F. Vilmos
a nagyszabéni földhatalintézet képviselője
Arad, Karolina-utca 10.
Ugyanitt földek, szőlők, házak adás-vétele közvetítők.

„Diana Fürdő”

újjonnan berendezve Tökölly Imre-és Határ-utca sarkán. Szíves pártfogást kér a Fürdőkezeléség.

646—1918. g. sz.

ARLEJTÉSI HIRDETMEY.

Arad sz. kir. város gazdasági széke az Erzsébet királyné-híd egyes rozsdásodó részének átfestésére irányuló munkálatokra vonatkozólag folyó évi július hó 8-án d. e. 10 órakor a városháza I. emeletén levő tanács-teremben árlejtést tart, melyen részt lehet venni szóbeli és írásbeli ajánlatokkal.

Az írásbeli ajánlatok lezárta az írásbeli árlejtés megkezdése előtt nyújtandók be s csak akkor vétetnek figyelembe, ha azokhoz a bánatpénz mellékelve van s ha ajánlatot tevő kijelenti, hogy az árlejtési feltételeket ismeri és elfogadja.

Az árlejtési feltételek a gazdasági tanácsnok urnál az árlejtést megelőzőleg is megtekinthetők.

Arad sz. kir. város gazdasági széke 1918. évi július hó 1-én tartott üléséből.

A gazdasági szek.

Nem kell gummi a biciklire!

Megérkeztek a legújabb modell

szabálmazott fakeretű
WAFFENRAD kerékpárok.

Egyedüli képviselője:

Hammer Vilmos

Arad, Szabadság-tér 5-6. Telefon 96.

Nagy javító műhely és raktár kerékpár-, varrógép- és gramofon alkatrészekből. 3567

Arany, ezüst brilliánskövekre

szükségem van. Ezért fizetek bárki által hirdettet napj érnél magasabb árat is.

Zinner Vilmos

ékszerész ARAD, Ferray-utca, gr. Ernayadi palota. 1941

647—1918. g. sz.

ARLEJTÉSI HIRDETMEY.

Arad sz. kir. város gazdasági széke az eddig Laza János által bérelt Sztupinréti, egyszer lekaszált, mint egy 25 Moldnyi területű legelő bérbeadásá iránt folyó évi július hó 8-án d. e. 10 órakor a városháza I. emeletén levő teremben árlejtést tart.

Kikiáltási ár boldankénti 18 korona.

Bánatpénzül leteendő a kikiáltási ár 10 százaléka készpénzben vagy elfogadható értékpapirokban.

Az árlejtésen részt lehet venni szóbeli és írásbeli ajánlatokkal.

Az írásbeli ajánlatok lezárta az írásbeli árlejtés megkezdése előtt nyújtandók be s csak akkor vétetnek figyelembe, ha azokhoz a bánatpénz mellékelve van s ha ajánlatot tevő kijelenti, hogy az árlejtési feltételeket ismeri és elfogadja.

Az árlejtési feltételek a gazdasági tanácsnok urnál az árlejtést megelőzőleg is megtekinthetők.

Arad sz. kir. város gazdasági széke 1918. évi július hó 1-én tartott üléséből.

A gazdasági szek.

Ertesitem

a n. é. közönséget, hogy Asztalos Sándor-utca 9. szám alatti

WD éttermemet

ugyanazon utca 8. szám alá helyeztem át. a legmodernebbül berendezve. Szolid árak. További szíves pártfogást kér 4696

Osv. Krauszmann Sománé
Asztalos Sándor-utca 8.

ECETSAV

vegyszer, 50 fokos, étkesére alkalmas, kicsinyben és nagyban, tisztán szeszből erjedéssel készült elsőrendű

ecetszesz

4 és 8 hidrátos minden mennyiségben kapható 3043

Fried Mór

fűszerüzletében Arad, Szabadság-tér 5. sz.

Vidéki megrendelések önköltséggel felszámított ballonban vagy kis hordóban 15 kg-tól előleg és utánvétellel. — Telefon 1668

12508—1918.

HIRDETMEY.

A fenyő- és tölgykéregért (csérért) követelhető legmagasabb árak megállapítása tárgyában kiadott 2095—1918. M. E. számú rendelet alapján közhírre teszem:

A) Fenyőkéreg: egészséges száraz, legfeljebb 35% pikkelyes kéreg tartalmazó áru 100 kilogrammonként:
a) csöves (szálas) állapotban 31 korona,
b) törve vagy aprítva 38 korona,
c) őrlve 38 korona.
Ha az áru 35%-nál több pikkelyes kéreg tartalmaz, az ár a pikkelyes kéreg minden további 1%-a után 100 kilogrammonként 15 fillérral alacsonyabb.

B) Tölgykéreg: egészséges, száraz, legalább 50% másodrendű kéreg tartalmazó áru 100 kilogrammonként:
a) kötegben 35 korona, b) vágva 38 korona, c) őrlve 40 korona.

Roszsabb minőségű áruért csak megfelelően alacsonyabb ár követelhető. Ezen ár kiszámításánál az áruban található elsőrendű tölgykéreg 100 kilogrammonként:

kötegelt árunál 42.50 koronával, vágott árunál 45.50 koronával, másodrendű tölgykéreg 100 kilogrammonként: kötegelt árunál 27.50 koronával, vágott árunál 30.50 koronával, harmadrendű tölgykéreg 100 kilogrammonként: kötegelt árunál 17.50 koronával, vágott árunál 20.50 koronával veendő a legmagasabb ár kiszámításának alapján.

Az áruban levő romlott szer értékelennék veendő.

Az A) és B) alatt megjelölt legmagasabb árakba a rakodóállomáshoz való szállítás és a vasúti kocsikba (hajókba) való berakás költsége is be van számítva.

Vámkülföldről való beszerzésekre a jelen rendelettel megállapított legmagasabb árak nem terjednek ki.

Indokolt esetben a kereskedelmiügyi miniszter a jelen rendelet rendelkezései alól kérelemre kivételt engedhet.

A jelen rendelet hatályának ideje alatt tilos tölgy- és fenyőkéreg (csér) a jelen rendelet ellenére a megállapított legmagasabb árnál drágábban árusítani, vagy vásárolni.

Aki a tilalmat megszegi, vagy megszegésénél bármilyen módon közreműködik, kihágást követ el és hat hónapig terjedhető elzárással és kétezer koronáig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő.

Azon készlet tekintetében, amelyre nézve a kihágást elkövették, a büntető eljárás során a törvény értelmében elközbánság van helye.

A jelen rendelet életbeléptetésével a m. kir. miniszterium 1353—1917. sz. (a Budapesti Közlönynek 1917. évi április hó 18. napján megjelent 89. számában kihirdetett) rendeletének tölgy- és fenyőkéregre vonatkozó része hatályát veszti, de az idézett rendelet hatálya alatt keletkezett jogviszonyokra és elkövetett kihágásokra ezennel is alkalmazást nyer.

Arad, 1918. június hó 10.

Grón, főkapitány.

Magyar királyi államvasutak.

Menetrend.

Budapest 1918. évi június hó 1-én.

Aradról Budapestre indúl:

Gyorsv. reg. (csak katonáknak) 8-01
Személyvonat délelőtt . . . 11-18
Személyvonat este 6-05

Aradról Budapestre érkezik:

Gyorsv. d. n. (csak katonáknak) 1-25
Személyvonat este 8-20
Személyvonat reggel 5-45

Budapestről Aradra indúl:

Gyorsvonat délután 3-10
Személyvonat reggel 7-30
Személyvonat este 9-20

Budapestről Aradra érkezik:

Gyorsvonat este 7-18
Személyvonat délután 4-45
Személyvonat reggel 8-55

ROSE YORK

Nélkülözhetetlen és kiváló szer sápadt hölgyeknek hogy arczuk és ajkuk üde, piros színét visszavarázsolják. — Senki által fel nem ismerhető, teljesen ártalmatlan, színezése állandó. Egy üvegnék ára 3.— korona.

Szöngyfehér fogakat

nyerünk a

Doré fogpaszta

használatával. Nem habzik! A szájüreget desinficiálja, utóíze igen kellemes. Ara 1 korona.

Poloskák

irtására

egyedüli biztos szer a

„Phenolex”

1 üveg ára 3 korona.

Legjobb tápszert

gyermekeknek és felnőtteknek egyaránt a

Makk-kávé

darálva, porított

1/4 kgros csomag 6 korona.

Hajós Árpád

gyógyszertárában

Arad, Andrássy-ut 28. szám.

Mátyás Király sörcsarnok és étterem

(volt Moyses-féle)

Hötvös-utca 2. szám alatt

megnyilt.

Elsőrendű konyha és kitűnő italokról gondoskodva.

4802

Viszketegséget,

szömört, rühöt a leggyorsabban elmulasztja a Dr. Fleisch-féle eredeti, törvényesen védett

„Skaboform-Kerócs”

Nincsen szaga, nem piszkál. Mindig eredeti csomagban Dr. Fleisch-féle! Kérjük. Próbá tégely 3.— k., nagy tégely 5.— k. Családi adás 12.— k. Kapható Aradon, Hajós Árpád gyógyszerárában, Andrássy-ut 22. Vételre a „SKABOFORM” védjegyre figyeljünk 7151

Apró hirdetések.

Tudnivaló az apróhirdetésekről:

Az apróhirdetések díját szavak szerint számítottuk.

Minden sor hirdetéséi ára 50 fillér. Vastagabb betűkkel 60 fillér.

A vastagabb betűkkel kívánt szavakat aláhúzással kell jelezni.

Hirdetéseket délután fél 8 óráig vesszük fel.

Az apróhirdetéseket előre kell fizetni.

A legkevesebb hirdetés ára 10 szög 3 korona.

A kiadóhivatal fenntartja magának a jogot, hogy az olyan apróhirdetés szövegét, amelyik tartalmában fogva eredeti alakjában nem közölhető, megváltoztassa.

Alkalmazást keres.

SZOBALÉANY azonnali belépésre állást keres. Cím Vilmos császár-tér 2. szám. 4830

Alkalmazást nyer.

GYORSIRÓ teljesen profekt, délutáni és esteli foglalkoztatásra keresetlik. Cím a kiadóban. 5000

GÉPÉRO alapos gyakorlattal felvétetik. Bővebbet a kiadóhivatalban. 5001

MODAI gyakorlattal bíró, gyors és szépírásban jártas kisasszony azonnal alkalmazást nyer. Cím a kiadóban.

KIFÉLTŐ FIÚ, jó fizetés mellett, nyomdákban alkalmazást nyer.

Kiadó lakás.

KIADÓ két egymáshoz nyíló különhejárati butorozott szoba. Petőfi-utca 8. 509

MEGANSAN butorozott kétszobás lakás, konyha és fürdőszoba használatos, villanyvilágítással, azonnalra kiadó. Cím a kiadóban. 4829

Vétel és eladás.

VESZÉK nyári zöldseget waggontételben. Kérek részletes ajánlatot tenni. Cím: Berrek Viktor, Gyulafehérvár. 4824

ELADÓ 15,000 darab ananász eper papír. Cím a kiadóhivatalban. 4826

BENINGTON-írógép eladó. Cím kiadóban. 4831

KEVESET HASZNÁLT, teljesen jókora levő futószőnyeget, legalább 8 vagy 10 m., megvételre keresek. Cím a kiadóhivatalban. 7498

WESORENDÜ szifahárs kapható Bóhor szállítónál, Arad. 4649

NEZET VESZÉK minden mennyiségben. Írom Arnold, Arad. Telefon 194. szám. 4652

GÉPOLAJAT ES GÉPZSINT azonnal Farber Lajos, Arad. 4697

HASZNÁLT OLON megvételre keresetnek Bővebbet a kiadóban. 4899

EGÉSZ FÉNY, valódi Szlovákia Igakhen, Hermelia kihajtókkal, eladó. Megtekinthető naponta 1-2 órákor délután. Tsököly-tér 6., I. em., ajtó 7. sz. 4905

UI BUTORREKTÁR nyílt Deák Ferenc-utca 48a. Butorok pályaszerésben kaphatók, Wiczmann-cég. 4557

ROMLOTT LÉSZÉFT, nagyobb mennyiséget vesznek. Cím a kiadóban.

SZANTYÓGÉPFT avagy motoros két kerékes 200 hold bérreléshez, 250 métermérsza prima porosz szacem van. Ajánlatok kéretnek: Szlovák Gyula u. p. Temesváros, Temesváratul címre. 4787

VESZÉK féltörtes paketszáros és gesseuse kráherlis palackokat. Magyarai, Zalutna. 4817

HASZNÁLT BONGYOT — bármily mennyiségben — megvételre keresetnek. Cím a kiadóban.

Ingatlan.

SEPRŐSÖN 350 magyar hold jötermésű föld eladó. Bővebbet Ormos Tisztvánál, Torna (Aradm.) 4827

ELADÓ s azonnal elfogatható Ujradon minden kényelemmel ellátott adómentes új ház és egy nagy kertes magánház. Bővebbet Ujarad, Rákóczi-utca 124. sz. 4823

LIPPAN az Uri-utcában 897. számú ház szabad kézből eladó. 4794

KNEZICH KÁROLY-utca 9. számú ház eladó. Bővebbet Bonyhádi József, Kapa-u. 47. 4793

Oktatás.

PÓTVIZSGARA, főképp matematikai tantárgyakra előkészítik. Címeket a kiadóhivatalba kérek. 4832

Különbéle.

ELVESZETT 1. hó 5-én reggel Weinberger ékszerésztől a Fehér Keresztig egy arany karcsall-óra. Egy szegény leánynak kedves emléke volt. Becsületes megtaláló 100 korona jutalom ellenében adja át a kapitányi hivatalban. 4825

APRÓHIRDETÉSEK az Aradi Közlöny részére felvétetnek a Messenger-boy irodában, Klein L. hírdetés és hírlapirodájában, Zrinyi-utca és a Kossuth-utcai papírüzletben.

SZARAZ PINCE, a városház közelében, augusztus hó 1-re keresetlik. Ajánlatok a kiadóba kéretnek. 4800

Arad szab. kir. város Kapitányi hivatalától.

2435—1918. kih. szám.

HIRDETÉSENY.

Közhírré teszem, hogy Aradon 1918. évi május hó 31-ik napján felfüggesztett egy darab fehér sárga szőrű toboz mint gazdátlan jószág folyó évi július hó 24-én d. e. 9 órában a nagyvárterem területén nyilvános árverésben a legelőbbet igazolnok közzponátért eladatik fog.

Arad, 1918. évi július hó 2-án.

Rendőrkapitány.

13766—1918. kh.

HIRDETÉSENY.

A m. kir. miniszteriumnak a tölgyfakivonatért, a gesztenyefakivonatért követeltetű legmagasabb árak megállapításáról és e cikkek szállításához szükséges igazolványokról szóló 2213/1918. M. E. számú rendeletét a következőkben teszem közhírré:

A tölgyfakivonatért, a gesztenyefakivonatért és a fenyőcserkivonatért követeltetű legmagasabb árak az alábbiak szerint állapítottak meg:

(Az a cserkivonat tartalom minden százalékaért 100 kg-onkénti koronákban.)

- | | |
|-----------------------|------|
| 1. Tölgyfakivonat | 6.00 |
| 2. Gesztenyefakivonat | 6.00 |
| 3. Fenyőcserkivonat | 6.00 |

A hordók használati díja és értékesítése címén hordónként legfeljebb 15 K számítható fel. A vevő által vissza nem adott hordóért az eladó legfeljebb 100 K térítést követelhet.

Közforgalmu közekedési vállalatoknál (vasutaknál és hajózási vállalatoknál) tölgyfa, gesztenyefa és fenyőcserkivonatot csak abban az esetben szabad fuvarozásra feladni, ha a kereskedelemügyi miniszter a szállításhoz az engedélyt megadta.

Az engedély megadását a feladónak a Bőripari Központ útján kell kérnie.

Aki e tilalmat megszegi, vagy megszegésénél bármily módon közreműködik, kihágást követ el és hat hónapig terjedhető elzárással és kétezer koronáig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő.

A jelen §-ba ütköző kihágás miatt nem büntetendő az, aki a követelt árt a jelen rendelet ellenére megigérté vagy megfizette, ha a kihágást a hatóságnál jelezte.

Azon készlet tekintetében, melyre a kihágást elkövettek, a büntető eljárás során a törvény értelmében elközbizalmat van helye. Az elközbizott készlet értékek együttese a feljelentőt, a többi része a felmerült költség levonásával a Károlykántak Segélyalapját illeti.

Ez a rendelet 1918. évi május hó 30-án lép életbe. Hatálya a Magyar szent Korona Országainak egész területére kiterjed.

A jelen rendelet életbe lépésével a m. kir. miniszterium 1353—1918. számú rendeletének a tölgyfa, gesztenyefa és fenyőcserkivonatra vonatkozó része hatályát veszti, de az idézett rendelet hatálya alatt keletkezett jogviszonyokra és elkövetett kihágásokra ezentúl is alkalmazást nyer.

Arad, 1918 június hó 17.

Greén, főkapitány.

Meghívó.

A Máriaradna-Ménesi Központi Szeszifőző-Szövetkezet

1918. évi július 14-én, d. e. 1/10 órákor Opáloson saját helyiségében tartja

ELSŐ ÉVI rendes közgyűlését

melyre a Szövetkezet tagjait ezenel meghívjuk aszal, hogy az évi mérleg a közgyűlést megelőző 8 napon át a szövetkezet üzlethelyiségében közszemlére ki van téve.

Tárgysorozat:

1. Igazgatósági jelentése.
2. Felügyelő-bizottság jelentése.
3. Mérleg- és nyereség- és veszteség-számla bemutatása.
4. Az alapszabályok 2., 3., 9., 28., 30., 37., 41., 44., 45., 46., 49., 61., 62., 68. paragrafusoknak módosítása.
5. Két kisorsolás útján megüresedett igazgatósági tagsági helynek választás útján 2 évre való betöltése.
6. 5 felügyelő-bizottsági tagnak 3 évre való választása.
7. Esetleges indítványok, mely indítványok a közgyűlést megelőzően 8 nappal írásban nyújtandók be az igazgatósághoz.

Opálos, 1918. június 29.

4734

Az igazgatóság.

645—1918 gsz.

ARLEJTÉSI HIRDETÉSENY.

Arad sz. kir. város gazdasági széke a város tulajdonát képező Józsa-rét lekaszált és mintegy 20 holdnyi nyugati részének lelegettetése iránt folyó évi július hó 8-án d. e. 10 órákor a városháza I. emeletén lévő tanácstermében árlejtést tart.

Kikiáltási ár holdankint 8 korona. Bánatpénzül leteendő a kikiáltási ár 10%-a készpénzben vagy elfogadható értékpapirokban.

Az árlejtésen részt lehet venni szóbeli és írásbeli ajánlatokkal.

Az írásbeli ajánlatok lezártan a szóbeli árlejtés megkezdése előtt nyújtandók be s csak akkor vétetnek figyelembe, ha azokhoz a bánatpénz mellékelve van s ha az ajánlatot tevő kijelenti, hogy az árlejtési feltételeket is meri és elfogadja.

Az árlejtési feltételek a gazdasági tanácsnok úrnál az árlejtést megelőzőleg is megtekinthetők.

Arad sz. kir. város gazdasági széke 1918. évi július hó 1-én tartott üléséből.

A gazdasági szék.

„VÉNUS” hölgyfodrász, kozmetikai és manikűr szalon.

ARADON, Andrássy-tér 9. alatt (Minorita templommal szemben)

Orvosi szépségápolás a tudomány minden erre vonatkozó modern eljárásainak felhasználásával. Kéz- és villany aromassága, aregőzőlések, archámiasztás, hő-, fény- és villany izzasztó arcfürdők, kék-, vörös- és kvarz-fény kezelés, az arcból minden tisztatlanságának eltüntetése, (Mittesser, szepölő, májfoltok, hajszálak); ráncok és bőrrédek elsimítása, orrvörösség és arcból durvaság szakszerű kezelése, paraffin injekciók stb. 4677

Orvosi konzultálás d. u. 1/23—1/24-ig

Hajápolás, hajmosás, hajfestés, ondolálás, fésülés és manikűr csak hölgyek részére. ::—:: Mindennemű hajmunkák készítése.